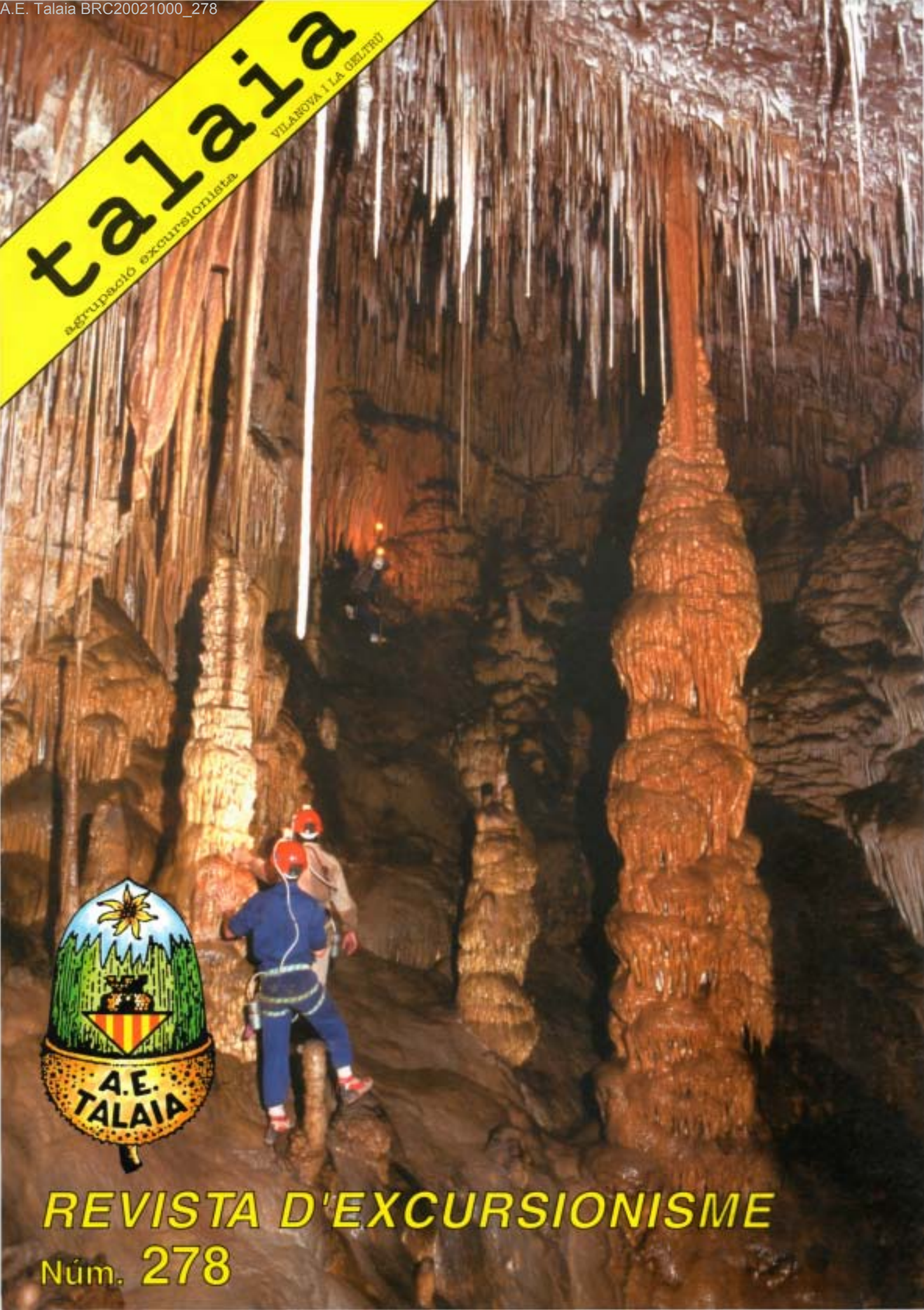

REVISTA D'EXCURSIONISME

Núm. 278

el buen tapeo

Direcció
Fernando Gómez Orejuela
A l'hostaleria des del 1965

Els dimecres tancat per festa setmanal

Pelegri Ballester, 19-21
08800 Vilanova i la Geltrú
Barcelona
Tel. 93 815 62 02
www.elgiraldillo.net

TECNICS

INSTAL·LACIONS, S.C.C.L.

AIGUA

LLUM

GAS

CALEFACCIÓ

AIRE CONDICIONAT

REPARACIÓ D'ESCALFADORS

**F
05**

 607 298 548 - 93 814 32 46

Picapedrers, 3 - 08800 Vilanova i la Geltrú

Xurreria

VILANOVA I LA GELTRÚ

FEROPTICA

Professionals de la visió

EL PERQUÈ DE LA QUALITAT

EL PERQUÈ DE LA VARIETAT

EL PERQUÈ DE MOLT MÉS

**LA PARELLA DE VIDRES DE
SOL GRADUATS 28,49€**

c/. **CAPUTXINS, 36**
VILANOVA I LA GELTRÚ

**ELS VOSTRES RODETS
FOTOGRAFICS REVELATS EN 1 H.**

VIDRES VILANOVA

roure

TALLER D'ALUMINI I VIDRE

Av. Eduard Toldrà, 73
Tel. 93 893 61 34
Fax 93 893 17 96

OFICINES I VENDA

Pare Garí, 41 - Sant Onofre, 45
Tels. 93 893 15 92 - 93 893 87 07
Fax 93 893 17 99

la lionesa

PASTISSERIA

Santa Eulàlia, 6 - Tel. 93 893 02 99
VILANOVA I LA GELTRÚ

CENTRAL DE VIAJES, S.A.

GC-11-MD

**LA VOSTRA AGÈNCIA DE CONFIANÇA
US OFERIM TOT TIPUS DE SERVEIS I PRODUCTES
A MÉS DE LA VENDA DE BITLLETS D'AVIÓ I VAIXELL**

**OFERTES ESPECIALS PER ALS SOCIS DE L'AE TALAIA
CONSULTEU-NOS... US ESPEREM!**

**C. Sant Gregori, 10 - 08800 VILANOVA I LA GELTRÚ
Tel. 93 814 43 53 - Fax 93 814 28 07
Adreça electrònica: abaeza@centralvia.es**

Carrer Comerç, 4
Tel. 93 893 12 57
Fax 93 814 53 82
08800 Vilanova i la Geltrú
CIF G-58124702
<http://www.geocities.com/aetalaia>
a/e: aetalaia@suport.org

Adherida a:
Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya
Federació Catalana
d'Espeleologia
Federació Catalana
d'Esports d'Hivern
Federació Catalana de
Càmping i Caravàning

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA

REVISTA D'EXCURSIONISME

OCTUBRE - NOVEMBRE - DESEMBRE DE 2002 • Núm. 278

EDICIÓ

Agrupació Excursionista
Talaia

PRESIDENT

Salvador Belchi i Ibáñez

SECRETÀRIA

M. José Escuer i Mestres

RESPONSABLE WEB

Carles Gómez i Borràs

CONSELL DE REDACCIÓ

Josep Blanes i Minguez

Salvador Butí i Papiol

Blanca Forgas i Puigvert

Carles González i Nogués

Agustí Poch i Parés

Joan Raventós i Hill

Jordi Vidal i Simon

IMPRESSIÓ

Gràfiques Llopert

C. Sant Antoni, 63

Sant Sadurn d'Noya

Tel. 93 891 03 12

DIPÒSIT LEGAL

B-24.619-90

PREU DE VENDA

3,31 euros

TIRATGE

600 exemplars

Foto portada: Llenca Serrano

Fotografia: Félix Alabart

Els articles publicats en aquesta revista expressen l'opinió dels autors i no reflecteixen necessàriament la de la Junta Directiva de l'Agrupació ni la del Consell de Redacció. En tot cas, l'A.E. Talaia donarà a conèixer el seu parer a través de les editorials o en articles o notes signades per la Junta.

Els articles que apareguin en aquesta revista podran ser reproduïts, total o parcialment, sempre que es mencioni el nom de la revista, el títol de l'article i el nom de l'autor o autors.

Normativa per publicar articles a la revista Talaia

Els socis, amics i col·laboradors que vulguin publicar articles en aquesta revista, caldrà que tinguin en compte les qüestions següents:

El tema de l'article cal que estigui relacionat amb les activitats pròpies de l'A.E. Talaia.

Els articles han de ser inèdits i escrits correctament en català, en suport magnètic (disquet PC) amb indicació del programa i versió. S'adjuntarà al disquet una còpia impresa en paper on s'indica el títol de l'article i el nom i cognoms (o pseudònim) de l'autor. En casos excepcionals, s'acceptaran articles escrits a màquina, en fulls DIN-A4 i a doble espai.

Els articles, amb les seves il·lustracions, no podran sobrepassar l'extensió màxima de 5 pàgines. El nombre màxim d'il·lustracions per article no serà superior a 10.

Les il·lustracions fotogràfiques (en paper o diapositiva) hauran de tenir una bona definició. Els peus de les il·lustracions i el nom de l'autor aniran escrits en un full a part, precedits d'un número que es repetirà al darrere de la il·lustració corresponent.

Els articles s'hauran de lliurar al Consell de Redacció o a la Secretaria de l'entitat, com a molt a final del segon mes de cada trimestre: febrer, maig, agost o novembre.

Qualsevol canvi en aquesta normativa s'haurà de negociar amb el Consell de Redacció de la revista.

En cooperació amb:

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

AJUNTAMENT DE
VILANOVA I LA GELTRÚ

Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya

SUMARI

- 5 **EDITORIAL**
Consell de redacció
- 6 **HIVA HAVER UNA ESPÈCIE...
DE L'ACAMPADA LLIURE**
Antoni Ordovàs
- 9 **BLUES-FÒRUM**
Miquel Alentorn
- 10 **EL MONCAYO COM A PRETEXT**
Josep Blanes
- 16 **ESTACIONS D'ESQUÍ
FORMIGUERES (CAPCIR)**
Josep Blanes
- 18 **HI HA DONES AL GET?**
Cristina Bas
Àngels Pascual
Maria José Escuer
- 20 **ESTIU PLUJÓS,
ABUNDÀNCIA DE BOLETS**
M. Carme Barceló
- 22 **UN FET ESPERAT I DESITJAT**
Miquel Alentorn
- 24 **CRÒNICA DEL "COTARRO"
TALAIENC**
Consell de redacció
- 32 **XLII CONEGUEM CATALUNYA
SERRA DEL MONTSIÀ**
M. Carme Barceló
- 35 **BOLETS URBANS**
M. Carme Barceló
- 36 **FEM CAMÍ!!!**
Paco, Josep Maria i Carles
- 39 **ESCALADA A LA SACA GRAN
(MONTSERRAT)**
Toni Castelló
- 40 **LA FUGIDA DE MONTSEGRUR
(PRIMERA ETAPA)**
Salvador Butí
- 43 **Sender del Mediterrani GR-92
PORTBOU-COLERA-PORT DE LLANÇÀ**
Blanca Forgas
- 46 **Sender del Mediterrani GR-92
PORT DE LLANÇÀ-PORT DE LA SELVA-
CADAQUÈS**
Blanca Forgas
- 49 **LLIBRES PER A LA VOSTRA
BIBLIOTECA EXCURSIONISTA**
Josep Blanes
- 52 **NOTÍCIES I COMENTARIS**
Consell de redacció

editorial

Segur que tot és correcte i que tot estava previst, que es van seguir tots els procediments i es van complir tots els terminis legals i que no tenim dret a exigir res sobre el tema.

Som conscients que els entorns de Vilanova, com els de qualsevol ciutat, poble o agrupació de cases que vulgui "prosperar", són els espais idonis per ampliar o crear polígons industrials i urbanitzacions, construir zones esportives i equipaments comercials i lúdics i si és possible un parc temàtic (ja ens pensarem el tema).

Evidentment tot això compatible amb una xarxa d'itineraris a peu, bicicleta i cavall, ja que sembla que és el que ara demana el turisme de qualitat (en altres llocs en diuen cultural), cansat de tanta sorra i crema de protecció solar.

Ens considerem però amb el dret de no estar-hi totalment d'acord, de dir que les coses ens agradarien d'una altra manera i que nosaltres entenem el progrés amb uns altres matisos.

I la idea que volem manifestar és ben clara. Segur que pensant es podria trobar una forma que permetés construir, progressar i millorar les comunicacions sense destruir prèviament tot el que hi havia abans sense deixar rastre.

Veiem que es continua destruint el nostre paisatge més proper, antics camins són literalment esborrats i ens sembla que no es dedica ni un moment a pensar (potser és massa car) que el que es fa podria ser una mica respectuós amb aquells elements paisatgístics, naturals i humans que ens han acompanyat fins ara.

Evidentment nosaltres no som especialistes en urbanisme, i tampoc pretenem ser totalment conservacionistes, però ens dol molt veure desaparèixer una part del que durant molts anys ha estat el decorat de les nostres excursions en el nostre entorn més immediat. Ens agradaria que en planificar no es comencés per la total destrucció.

I això és el que sembla que està passant una altra vegada a Vilanova. Tindrem una gran zona esportiva i una sortida més segura a la variant, tindrem un nou polígon industrial, però es perdrà el record de vells camins excepte potser en el nom dels nous carrers.

HI VA HAVER UNA ESPÈCIE... DE L'ACAMPADA LLIURE

Parlar actualment d'acampades i campaments, una modalitat més dintre l'exercici de l'excursionisme, pot parèixer com una activitat fora de lloc. Per als més joves que s'inicien en aquest ambient singular de recórrer la natura el tema els és gairebé desconegut. Què ha esdevingut perquè minvés aquest fet tan entranyable en les sortides de més d'un dia, per qualsevol indret, en què la tenda era una part essencial de l'equip? En l'antigor, el servei que prestà la tenda es prou constatada tant pels pobles nòmades o bé en campanyes de finali-

tat militar. Després, l'esperit de l'exploració també s'ha servit d'aquest feble aixopluc per instal·lar bases de caire científic en regions d'algun interès particular.

En la pràctica de l'excursionisme, la tenda de campanya ha estat des del començ del segle passat un procedir habitual tant en campaments fixos com pels de fer d'abric durant una travessada. Això vol dir una excursió de dies, perspectiva falaguera d'anar variant sovint de domicili, una autèntica recreació el canviar de llunyedà. Assaborir nous horitzonts des de casa estant amb

la cura d'una excursió planejada.

Aquí a Vilanova i la Geltrú, els nois de la secció excursionsita de l'Ateneu ja en feren ús, de la tenda. Unes tendes matusseres confeccionades per ells mateixos per tal de poder pernòctar en les anades pel Garraf, el Penedès o les Guilleries. Això succeïa pocs anys abans del 36. Uns dels assidus d'aquell grup, en Jaume Valls i Pla i en Jaume Carbonell i Olivar (que foren socis de l'Agrupació) encara acamparen a primers dels 50 per la vall de Lloars i el Pallars Sobirà. Josep Roig i Toqués amb gairebé vuitanta anys

Sant Maurici i els Encantats, agost de 1953. Foto: Jaume Carbonell

Campament Social d'Estiu al Pla de l'Artiga de Lin (agost de 1962). Foto: Josep Bienes

Campament de Tardor a Santa Fe del Montseny, octubre de 1957. Foto: Arxiu

Campament Social a Viladellós, juny de 1960. Foto: Ramon Falcó

ho feu en solitari no fa pas massa anys a la vall de Benasc.

Què en podem dir, sobre aquest aspecte vers el nostre envolt social? Cap a final dels anys 40, el grup que després congruïria amb bona mesura el nucli de la naixent Agrupació ho tenia molt mal parat per poder acampar. En principi perquè no disposàvem del suggerit habitatge. L'any 50 contactàrem amb en Miquel Fortuny i Armajach, un home ja madur i antic excursionista de l'Ateneu que posseïa una tenda de tres places i doble sostre. Li fèrem saber les nostres inquietuds excursionistes i en Miquel (més endavant seria el nostre primer president de l'A.E.Talaia i faria donació de la tenda) ens la prestava en les sortides de més 'volada': Sant Miquel del Fai, Montseny, Guillerics. Per aquí els voltants i durant l'estiu havíem alternat el bivac, a la costa, a Tamarit o a Olivella fent camí a Begues, embolcallats amb 'lleugeres' flassades, sota unes alzines, sota un cel de juliol. O bé, el 49, aprofitant una balma acollidora prop del funicular de Sant Joan, a Montserrat. Un bivac ideal pel siti si no hagués estat espatllat per una tempesta d'aigua i trons en què l'humor de la joventut es curullà en comprovar que, a més a més s'havia buidat una ampolla d'aigua a dins de la motxilla.

Acampades a Llacunalba, Gelida, la Riba i Fareña. Campaments socials anyals a Olèrdola. Després seguirien a l'ermita de Lurdes, al peu del cim de la Talaia, on anaven prenent consciència reivindicacions llargament barrades.

El primer campament social de primavera es duqué a terme el tres de juny del 56 a vora la Vilanoveta. S'hi havia d'inaugurar una instal·lació

de càmping amb aquest nom i el propietari ens instà perquè plantéssim (la tenda d'en Miquel) per tal de donar un toc de lluïment a l'acte; no n'hi havia cap més. El boom del turisme encara no s'havia produït. Campament d'estiu el mateix any al carenar del Montgròs i el de tardor a la font d'Horta. L'any següent a Santa Fe del Montseny i després, el 58, al bosc de Solers (quí s'hauria imaginat que el lloc seria seu del 'Gran Casino de Barcelona!') i a la Torre del Veguer, tots ells amb foc de camp en cada vesprada. Campaments de vacances, transitoris, al camp de futbol a Osor, a les Guillerics; a Vielha, a la val d'Aran.

El 55, i pocs anys després, s'acampava a la vall d'Ordesa, en un ròdol determinat, vora les cases Oliván i Bergés desaparegudes absurdament. Unes construccions de l'Alt Aragó que venien de lluny, abans que el meravellós in-

dret fos declarat parc nacional. Tanmateix plantàvem la tenda a l'estany Llebreja o al Llong, vora la riba encisera. L'únic que ara veig de negatiu i que aleshores era natural, consistia en fer un reguerot amb el piolet, a la gespa, al voltant de la tenda, per evitar que, en cas de pluja, l'aigua inundés l'interior. Moltes tendes encara no disposaven del 'terra' i calia preveure. El fet era que transitava poca gent i l'impacte era sostenible. Així ho veig jo, per les conductes d'una gent que estimava i respectava el que ara són zones protegides.

Les primeres quatre o cinc tendes de què disposà l'Agrupació eren ben sol·licitades a l'estiu i llavors el grup que compartia l'excursió es distribuïa les diverses parts de la tenda, com un ritual de dura obligació entre els presumptes estendants; a algú li tocava la voluminosa peça del 'terra', a l'altre el doble sostre i al següent els ignomi-

Finca de Solers, primavera de 1934. Foto: Arxiu de Ramon Bernadó i Massó

Campament de primavera al camp Vilanova, juny de 1956. Foto: Anxí Josep Julià

Tenda a la platja de la Farola, any 1929. Foto: Anxí Jaume Carbonell

niosos pals. En arribar el moment de plantar la tenda, que podia ser després d'una llarga travessada en què hom ha quedat 'tocat', mig a les fosques, clavant claus amb algun roc, podia sorgir a mitja veu, sense malícia, algun renec en picar-se els dits... Compte els estrips que el pressupost era baix...

Tendes de tots els dissenys i capacitat: les canadenques eren les més clàssiques. També n'hi havia d'un pal i les de forma d'iglu no les coneixíem. El company Salvador Malras en tenia una de pròpia, artesanal, que en deïem la 'caixa de morts' per la seva estretor i aparença.

Quan hom es troba en la tendresa de la vida, ajupir-se, arros-

segar-se com un llargandaix per encabir-se a dins no representava pas cap penalitat. Més bé semblava accedir al mític Walhalla dels vikings muntanyencs. La gespa feia de jaç per amollir el lit i pels nostres entorns s'hi posava fenàs. El foc vingut des de la nit dels temps era un do de civilització aprofitat per cuinar, amb tres pedres per fer de suport al recipient adient i per il·luminar el conjunt de la colla abans d'anar-se'n a descansar, i s'apagava un cop complerta la seva missió.

Acampades estiuenques a la pineda de Cubelles, on el Foix desguassa al mar. Nombrosa, familiars, grans i petits. Foc de camp de campistes, intèrprets espontanis explicant acudits. Fins que... Se sent

una veu autoritària, enèrgica que increpa: - ¿'Qué hacen Vds. aquí ?' - 'Acampamos', algú respon; 'somos un grupo de excursionistas...! la veu autoritària (és un oficial de vigilància costanera) exclama encara amb més potència...; 'Pero si esto es un pueblo! Un jove campista pretén insinuar i diu: 'es que...' I una amenaçadora increpació talla tot el diàleg. Havíem demanat previ permís per acampar a l'indret aquell estiu del 61. A punt va estar perquè no ens fessin fora, a mitjanit. S'apagà el foc i tothom amb silenci i

amargor s'endinsà en les tendes.

Afortunadament en aquesta vida tot evoluciona; a voltes per bé i a vegades no tant. Ja fa una bona temporada que els campistes frueixen sortosament d'un material magnífic. Tendes xalet, 'caravanes' mansions sobre rodes. A Pineta feia badar en contemplar tota una multitud gaudint de tots els avenços i comoditats de la societat de consum i al temps envoltats per una natura excepcional. L'antiga espècie que duia la casa a coll-i-be com els cargols s'estava extingint. Potser queda algun cas aïllat i...Potser un campament d'hivern, uns foragitats que encara cerquen intimar en la solitud d'una cota inominada...

La branca que ara evoluciona per llei natural amb tots els avantatges i mitjans es trobarà, però, es troba ja, condicionada a claudicar i a sotmetre's a les 'reserves' dels càmpings, necessaris per acollir amb totes les condicions de salubritat possibles la demanda d'un turisme a l'abast de quasi tothom, que també hi té dret i vol tastar els espais naturals. I això conforma una sèrie de requisits, restriccions, prohibicions concentrades en principi en els espais que determinen un parc, un territori que s'ha de protegir en primer lloc de qualsevol intent especulatiu de mercadeig insà.

Els més antics podem sentir una certa nostàlgia (tot i que no tots els temps pretèrits foren millors) però no en teníem uns altres i aquells temps eren molt especials per l'esperança que la joventut duia en el si, enmig de la depriment foscor, que superàvem en la llibertat de les muntanyes que estimem.

Antoni Ordovàs

Vi Aplec a Sant Miquel d'Obiola, maig de 1958. Foto: Anxí Talaià

BLUES-FÒRUM

Col·laboracions

Feia temps que perseguia un fet, aquest era que volia rescabalar un vell projecte que la Talaia ja havia viscut. Estem parlant de ressuscitar els discs-fòrums.

He de dir que en un principi no tenia molt clar si la idea de recuperar aquesta mena d'actes era prou bona. Després de comentar-ho als companys del grup (GET) no els va desagradar, però tampoc havien viscut mai un acte d'aquesta mena.

El que em va semblar important és que despertava interès, i això em va motivar a portar-ho a terme.

Posats en situació, vaig creure oportú de modificar part de l'estructura de com s'havien fet fins aleshores i aportar-hi alguna innovació. Aviat la vaig veure. A la forma habitual, li afegiríem una actuació en directe. Així va ser.

Només calia escollir el tema, això també de seguida va estar enllestit. **El Blues.**

A la fi la proposta en concret. El dia 5 de novembre a les 9 del

vespre, a la sala superior de l'entitat (2on pis), recuperació del "Disc fòrum".

També he de dir que tenia una certa recança per si després de tants anys sense muntar-ne cap tornaria a tenir acceptació per part de la gent.

Bé, tenia dia, tenia tema, tenia lloc, només mancava trobar el músic o músics. Problema resolt. Un vell company, conegut popularment per Charly, va avenir-se a col·laborar després de fer-li cinc cèntims del projecte.

Doncs anem per la darrera fase, escollir els temes i els músics. Com a bon afeccionat al Blues vaig creure oportú fer la selec-

El Mike dirigint la paraula al fòrum. Foto: Arxius Talaia

ció següent. Freddie King, John Mayal, Buddy Guy, Stevie Ray i Fleetwood Mac, tots ells representants de diferents escoles i tendències dins el món del Blues. Per acabar, els temes: *Bot Hill*, *Close to you*, *The sky is crying* de Stevie Ray. *Tain't Nobody's business if i do*, *Gambling woman blues*, de Frddy King. De Buddy Guy, *Worried Blues*. *I've slipped her mind* i *Sonny* de Robert Cray. *So hard to share*, *California i Room to move* de John Mayal i per acabar la sessió ho vàrem fer amb un tema de Fleetwood Mac, titulat *South Indiana*. Els espais intermedis els dedicàrem a comentar algunes de les dades referents als autors, així com també alguna anècdota referent al tema en qüestió. Mentre escoltàvem els temes, va funcionar el servei de bar de l'entitat i així l'acte va resultar prou entretingut gaudint de bona música i bona companyia dels assistents.

L'experiència ha sigut satisfactòria i ens ha motivat a preparar-ne dues sessions més per al 2003. Els temes escollits són ben diferents i aviat us els farem saber.

El Charly en una de les actuacions del fòrum. Foto: Miquel Alentorn

Miquel Alentorn

EL MONCAYO COM A PRETEXT

MONESTIR DE VERUELA - TARAZONA - MONCAYO

Feia un munt de temps que tothom parlava d'anar a pujar al Moncayo, ajudats per les insistent insinuacions d'un "ratoll" ribetà, i de fet una primera colla ja varen anar abans a visitar aquells paratges on els aragonesos diuen que neix aquell temible vent conegut com el "cierzo". Finalment, i en una sortida conjunta de la Secció de Cultura i de la Secció de Senders per inaugurar la temporada dels caminaires, ja ens teniu dalt d'un autocar i carretera i manta cap a travessar els Monegros i deixant Saragossa de banda acostar-nos cap al costat septentrional de la Serralada Ibèrica, a la banda oest de l'Aragó, molt propers del llinar de la província de Sòria.

La sortida, a més de pujar al solitari cim del Moncayo, tenia l'al·licient de fer unes visites culturals on destaquen sobretot les construccions mudèjars o sinó romànico-gòtiques i d'altres d'estils diversos. Un llarg viatge ens féu aterrar al Monestir de Veruela, un cenobi cistercenc situat al municipi de Vera del Moncayo i evidentment presidit per la inconfusible silueta d'aquesta coneguda muntanya, tot i que la boira ens l'amagava tot sovint. Aquest monestir fou fundat per Ramir II el 1146, però no fou cedit als monjos de l'orde del Císter fins al

1176 fins que després d'una intensa vida religiosa i de treball i de múltiples vicissituds, després de la Guerra de la Independència i finalment amb l'Desamortització de Mendizábal, el monestir deixà d'existir com a comunitat i passà a convertir-se en monument artístic. Allà hi feren llargues estades viatgers romàntics com el poeta Gustavo Adolfo Bécquer. Els jesuïtes s'instal·laren allí el 1877 i el mantingueren fins al 1973, i ara en té cura la Diputació de Saragossa. Actualment varem po-

der veure com es conserva correctament l'església, el claustre interior i les altres dependències, tot plegat marcat per la barreja de la transició del romànic al gòtic, als quals s'ha d'afegir que el recinte emmurallat i el claustre superior són renaixentistes, de recarregades ornamentacions. La guia que ens féu la descripció d'aquelles obres d'art també ens digué que aquell sobreclaustre el trobaríem idèntic a la façana de l'Ajuntament de Tarazona. Sortiríem del monestir per

ficar-nos una mica més enllà, en unes dependències annexes, dins el Museu del Vi d'aquella contrada, la qual cosa motivà que molts dels nostres visitants sortissin carregats d'ampolles de vi.

I cap a Tarazona s'ha dit. Teníem via lliure per visitar la ciutat i dinar allí on creguéssim convenient i ja ens tornàrem a trobar a la tarda al peu de l'autocar per anar a sopar i dormir on teníem ja concertat: a l'Alberg d'Alcalá del Moncayo. I allò fou el campí-qui-puguí. Havíem aterrat a la part baixa de Tarazona, és a dir, al començament d'un modern passeig que circumdava la canalització de les minses aigües del riu Queiles, tot ell farcit d'ànecs, fins que a la meitat del trajecte l'aigua s'escola per una rei-

Monestir de Veruela (any 1145), de l'orde del císter. Foto: Josep Blanes

Porta romànica de l'església del monestir de Veruela. Foto: Josep Blanes

Part gòtica del claustre del monestir de Veruela. Foto: Josep Blanes

Detall dels capitells romànics a l'església de Veruela. Foto: Josep Blanes

Escollant les explicacions de la guia al monestir de Veruela. Foto: Josep Blanes

Plaça de toros habitada per habitatges i catedral de Tarazona. Foto: J. Blanes

Ajuntament de Tarazona amb balconades del segle XVI. Foto: Josep Blanes

"La Juderia" de Tarazona, coneguda per les cases penjades. Foto: J. Blanes

Plaça de toros de Tarazona, reconvertida en habitatges. Foto: Josep Blanes

La Jera canalitzada del riu Querles, a Tarazona. Foto: Josep Blanes

xa lateral i deixa orfe d'aigua aquella monumental canalització. En general l'aspecte de la ciutat és agradable i a la vista sobresurten monuments mudèjars. I a la primera visita anem a parar a la singular Plaça de Toros Vieja. Aquesta plaça taurina va néixer, després d'alguns intents anteriors, l'any 1790, on vuit veïns de les classes burgeses de la ciutat s'oferiren a construir la plaça però amb la condició de fer-la en un tancat octagonal de trenta-dues cases, que consten de planta baixa i tres pisos, amb unes amples galeries amb arcades, des d'on els espectadors gaudien de "la corrida". Actualment aquesta plaça i els seus habitatges estan totalment restaurats i constitueix una de les característiques principals de Tarazona.

Després de tornar pels carrers propers, una bona colla ens dedicàrem a endrapar el dinar que portàvem, just davant la Catedral, mentre altres optaven per cercar un restaurant. La catedral, tancada per obres, només ens permetia veure el seu exterior i que originalment és un conjunt d'estil

gòtic dels segles XIII-XV, però no es lliura de les interferències dels importants elements arquitectònics, com ara claustre, cimbori, torre, capella i altres dependències que pertanyen a estils com el mudèjar, renaixentista i barroc. A la tarda, després de prendre cafè, acabaríem de visitar o si més no de fotografiar el seu exterior: la zona alta de la ciutat on es troben l'església de Santa Magdalena, del romànic tardà i les naus de començament del segle XV, mentre que la torre d'estil mudèjar consta d'alguns pisos medievals rematats per altres del segle XVII, i que li do-

nen una gran elegància i vistositat des de tota la ciutat. En aquesta zona també sobresurt una altra torre mudèjar, si bé més petita que l'anterior i que pertany al convent de la Concepció, i darrere seu poguérem veure un bocí de les velles muralles, uns murs mig desfets, confeccionats de tàpia, mentre davant teníem una superba panoràmica de la ciutat i fins i tot intuïem el Moncayo, ja que la boira i el contrallum no ens permetien veure res més, i en tot cas des d'aquesta part alta si que podíem distingir una petita serralada entremig, curulla de molins eòlics. Dos barris antics caracteritzen aquesta part alta: la Moreria, que té com a centre la Pujada de Sant Joan i al costat oposat La Juderia o Call Jueu, antigament tancat per portals situat entre les Rua Alta i Rua Baja i la plaça Arcedianos. En

aquest barri vàrem poder veure les Casas Colgadas, habitatges avui en part restaurats, i que per la seva zona posterior pengen damunt de la Juderia. Ben a prop d'allí ens trobaríem amb l'Ajuntament. L'edifici fou construït a mitjan segle XVI damunt la muralla per servir de Llotja i de Graner Públic i mirador de la plaça. La seva façana profusament decorada destaca junt amb les seves figures al·legòriques i escuts nobiliaris i un fris amb la cavalcada triomfal de Carles V en la seva coronació. I com ja ho havíem fet notar anteriorment, a tot el llarg de la façana trobem la replica del sobreclaustre de Veruela, decoració afegida a la darrera restauració.

De mica en mica ens aniríem trobant gent de la Talaia per tot arreu, molts d'ells saturats de pedres, de totxos, de campanars i de tanta visita turística, i tots explicaven la seva aventura, i qui més qui menys optaven per seure a prendre's una cervesa o un cafè i fer arribar l'hora de pujar a l'autocar. I acomiadant-nos d'aquesta agradable i històrica ciu-

Vista de la torre mudèjar de "la magdalena". Foto: Josep Blanes

Antigues muralles de Tarazona i campanar mudéjar. Foto: J. Blanes

vant del monestir de Veruela, camí de l'Alberg. I ja hi som! Maletes, bosses, motxilles, paquets, tot cap a dintre de l'establiment a conquerir un lloc tranquil per dormir, cosa que no tothom aconsegueix. Als dormitoris col·lectius tothom sospira perquè no li toqui prop algú que ronqui. Amb més o menys entrebancs tothom s'ha ficat al seu lloc i és qüestió d'anar a donar un tomb per Alcalà mentre els darrers vestigis de sol marquen a la part occidental la silueta del massís del Moncayo. Acabem fent cap quasi tots al Bar del poble, xerrant i esperant l'hora de sopar.

A l'hora convinguda, ja som tots a taula i un acceptable sopar ens restituïa les forces, tant que fins i tot alguna colla se n'anà a caminar per la carretera i a les fosques, per fer pair l'estómac.

L'endemà, de bon matí, després de treure's les lleganyes i d'acusar-se mútuament d'haver ronat, bosses i motxilles avall, i a endrapar el desdèjuni clàssic. I som-hi tot seguit a l'autocar per dirigir-nos al peu de la muntanya, en direcció cap a Agramonte, si bé abans derivàvem cap a la carretera que puja al Santuari del Moncayo i que en un retorçat iti-

nerari transcorre entremig d'un espectacular bosc, primer d'alzines i roures i més tard de faigs i més amunt de pins roigs, tot això acompanyat de la tènue llum del sol que en aquells moments intentava sortir per l'horitzó i que ens anava descobrint una immensa panoràmica. Arribàrem, però, a un ample revolt on l'autocar ja no podia pujar i ens tocava aturar. Érem a la Fuente de los Frailes. D'aquí en endavant, a enfil·lar-se cap amunt!

Amb les motxilles a l'esquena ens fiquem pista amunt i ben aviat per dreceres entremig d'uns sorprenents boscos de pi rojalet, sota dels quals, en un variat sotabosc, destacaven uns exuberants exemplars de boix grèvol farcits de fruits vermells, i no diguem la gran quantitat de pebrassos i altres bolets que vàrem trobar. Però la poca llum feia concentrar-nos en el camí i al cap d'una bona estona sortim del bosc i ens apareix, il·luminat pels primers raigs del sol, el Santuario de la Virgen del Moncayo i l'Alberg - Refugi, ambdues edificacions adossades a un espectacular cingle que les deu protegir del fred i temut "cierzo". Una petita estona d'aturada per reagrupar-nos i la comitiva ja s'enlairava per damunt del santuari, sempre acompanyats del bosc, si bé aquesta vegada havent canviat l'espècie dels pins, que ara són pins negres, més adaptats a l'alçada i al clima hivernal, i que constitueixen els darrers vestigis d'aquesta espècie (*pinus mugo*

tat, ens dirigiríem cap a l'Alberg on estava previst fer nit i sopar: Alcalà de Moncayo. Prèviament ens aturàvem per visitar les ruïnes d'un castell encimbellat dalt d'un turó just al poble de Trasmoz, on sorprenguérem els pocs veïns que xerraven tranquil·lament al final de la tarda quan una nombrosa i sobtada comitiva travessà pel mig de la tertúlia per anar a contemplar aquelles quatre pedres. "¡Anda, pues son catalanes!" "¡Adiós, buenas tardes!" "¿Van ustedes al Moncayo?" "¡Sí, mañana!" "Pues tendrán buen tiempo!"

I tornàvem a passar per da-

El santuari del Moncayo i el refugi-alberg al costat d'un cingle. Foto: J. Blanes

Els talaiencs enfilant-se per les estribacions del Moncayo. Foto: Josep Blanes

Un descens al Pozo de San Miguel. Foto: Josep Blanes

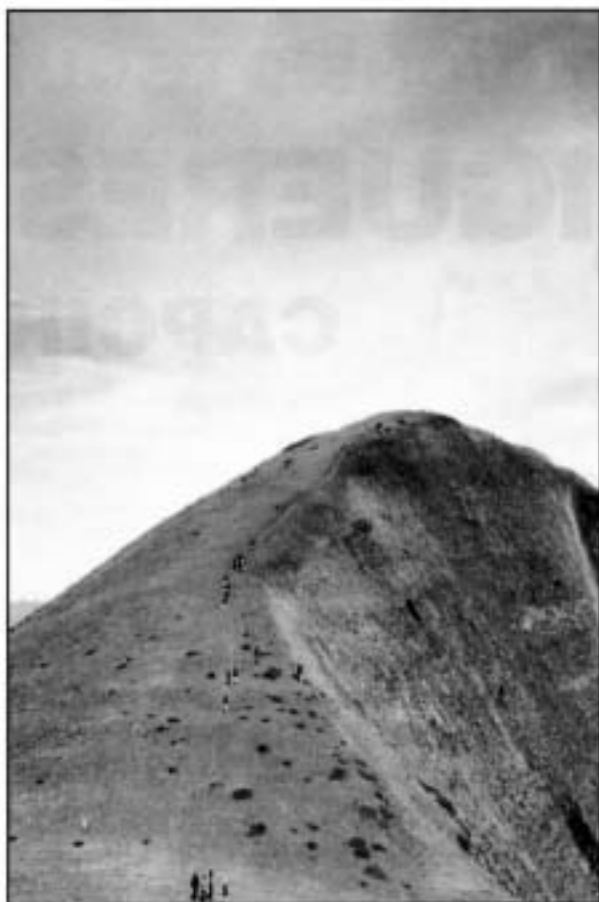
subsp. uncinata) al Sistema Ibèric. El desnivell cada vegada és més acusat i el bosc té més clarianes fins que una bona estona més tard arribem a l'anomenat Pozo de San Miguel, que no és res més que una excavació glacial de l'època quaternària i que ara constitueix un circ mig tancat per la carena que culmi-

na el Moncayo o també dit Cerro de San Miguel. Com que encara queda un bon tros fins a dalt, fem un reagrupament vist que el seguici s'ha anat allargassant i aprofitem per mossegar quelcom, beure i fer fotos, perquè a més fa un temps esplèndidament clar.

A partir d'aquí ve la part més dreta de la qüestió. Bufant, però sense parar, una llarga caravana de caminaires omple aquell camí, i amb poc més de mitja hora arribem dalt la carena, on un ventet moderat ens saluda i

ens convida a seguir per aquell ample i llis llom de muntanya, sense gairebé cap vegetació, i les poques plantes que hi havia eren arrapades a terra batudes pel "cierzo" furient. Ja amb tothom dalt la carena i amb el poc desnivell que restava fins al cim, la majoria s'ho prengueren com una passejada tot xino - xano, i una llarga estona més tard estàvem quasi tots fent-nos fotos tant a la fita de la màxima alçada dels 2.313 metres del Moncayo com al costat d'una altra fita que hi ha uns metres més enllà amb la imatge de la patrona dels aragonesos, la verge del Pilar. Ho havíem aconseguit, doncs, tot i ser un cim modest i poc difícil, reunir 55 excursionistes en aquell lloc tenia el seu mèrit. Abans de baixar fariem la foto de conjunt perquè sigui testimoni per a la posteritat. Ens ho mereixíem!

Hem arribat a l'ampla i pelada carena del Moncayo. Foto: J. Blanes

Santuari de la Virgen del Mon-cayo, on es calmarien els assedegats i reposaríem una estona, però s'imposava la pressa donat que teníem concertat el dinar al poble de Borja i encara quedava una bona estona de descens i un bon trajecte en autocar. I tornariem a passar pels boscos del matí que a plena llum del migdia no semblaven els d'abans. Però ens permetérem recollir un bon grapat de pebrassos, els quals finalment resultaren picants i renunciàrem a menjar-los. Poc abans d'arribar a l'autocar -que ens esperava al mateix lloc que al matí- encara hi hagué una marrada d'una colla que endarrerí un xic la partença però que es resolgué rà-

pidament. I tornem avall, cap a Vera de Moncayo i enllaçar amb la carretera general i després arribar-nos a Borja, on ens esperava una ben parada taula a un hostel que coneixien molt bé l'ofici de servir dinars col·lectius. Ràpidament rescabàrem les energies perdudes davant un àpat excel·lent, i no ens n'adonàrem i entre símptomes de cansament i rots de carajillo tornàrem als seients de l'autocar, i no us explico la resta de la pel·lícula perquè ja tothom clapava de valent.

Força estona després algú em despertava cridant: ja es veu la Tèrmica de Cubelles! Estem arribant!

Un safari a terres aragoneses que val a dir que ha resultat molt reeixit. Cal felicitar els organitzadors alhora que recomanar a tothom que no ho conegui la visita d'aquells indrets.

JOSEP BLANES

**Moncayo, 5 i 6 d'octubre
de 2002**

La baixada evidentment fou més ràpida i no parariem fins al

La baixada evidentment fou més ràpida i no parariem fins al

Foto dels 54 excursionistes (més el fotògraf) que assolí el cim del Moncayo, de 2.316 metres. Foto: Josep Blanes

ESTACIONS D'ESQUÍ

FORMIGUERES

CAPCIR

Els que sou aficionats a l'esquí alpí, i tenint com a base de sortida la capital de la Cerdanya, us podeu acostar a un munt d'estacions d'esquí, la majoria en territori francès, sense oblidar les del costat de casa nostra com són La Massella i La Molina o les d'Andorra com ara Pas de la Casa i Grau Roig. En un cercle de mitja hora o tres quarts de cotxe, trobareu a partir de la Guingueta - Bourgmadame per als qui no ho coneguin - i pel cos-

tat de la dreta de la N-116, la d'Err-Puigmal i fins passada Sallagosa no trobareu la derivació cap a l'estació d'Eina, i més enllà, un cop passat el coll de la Perxa, una altra derivació a la dreta us portarà a l'estació de Sant Pere dels Forcats - Cambre d'Ase, la qual enllaça amb la d'Eina, constituint una sola estació i utilitzant el mateix forfet. A l'esquerra de la N-116 haurem trobat un dels accessos (D 618) per carretera a la veterana estació de

Font Romeu i una mica més lluny tenim Pirineus 2000 (les dues estacions interconnectades i amb el mateix forfet). Venint de la Guingueta i com si anéssiu a Andorra per la N-20, davant Ur trobareu una derivació també cap a Font Romeu passant per Targassona. Però si voleu continuar direcció Andorra, primer us trobareu amb la temptació de travessar el Túnel de Pimorent i arribar-vos fins a l'estació d'Aix - les - Termes, i si declineu

aquesta possibilitat i pugeu pel Coll de Pimorent, allí mateix podreu entrar a l'estació de Porté, i si no us agrada aquesta, ja decididament cap al Pas de la Casa.

Però no hem tancat encara aquest cop d'ull a les estacions dels gavatxos. Si ens situem un altre cop a la N-116, un cop passat el Coll de la Perxa seguim fins arribar a Montlluís i abans d'entrar girem a la rotonda direcció cap a Le Lagonne o cap a Les Angles per la D-118. Seguirem per un llarg altiplà on al final i a l'esquerra trobarem la bifurcació que ens portarà a l'estació de Les Angles. Però continuarem per on veníem superant el Llac i pantà de Matamala, ja que el propòsit d'avui és seguir fins a trobar-nos amb el poble de Formigueres i presentar-vos la seva estació d'esquí. Ep! I ara tombem cap aquí, però seguint la carretera pocs quilòmetres més enllà trobarem la darrera estació d'aquesta zona: Puivalador.

Aquesta petita però agradable estació d'esquí de **Formigueres**, és una d'aquelles que jo les catalogaria com a familiars, on és difícil la dispersió, i on si no et despistes sempre acabes fent cap als edificis de sortida de l'estació o al pàrquing a la cota 1.714 m. Disset pistes de diferents dificultats estan situades totes entremig de bosc, o sigui a la Baga de la Vall de Galba, mentre que set remuntadors et poden situar a la part alta de la carena de la Serra de Maurí. Així, mentre la telecadira de la Calmasella, que surt davant l'estació, et deixa a uns 2.100 metres, pots tornar a l'inici per dues pistes vermelles i dues

Sortida de la pista "Le Grand Tétrás". Foto: Josep Blanes

blaves, més suaus per a principiants, però també pots declinar-te cap a la dreta i per una pista carenada triar de baixar per la negra La Lievre o la blava de les Marmottes per entrar directament al telecadira que et deixarà a la cota 2.350 i des d'on podràs escollir entre quatre pistes vermelles, la dels Lacs, l'Aigle, l'Ours o le Renard, les quals fan cap totes plegades a la base del telecadira i això permet fer una àmplia combinació de recorreguts.

Quan siguem dalt de tot, cal aturar-se una estona i contemplar la gran panoràmica de cims que ens envolta - si el dia és clar - perquè a la part oest destaca davant nostre el Puig Peric amb els seus 2.810 m, i ben a prop el Puig de la Portella Gran, de 2.765 m, i també -però més llunyà i cap a l'esquerra- s'alxeca un altre vell conegut nostre, el Carlit, de 2.921 m, i fins i tot cap a la dreta es pot distingir aquella queixalada a la carena que porta per nom la Portella d'Orlú i que des de l'altre costat hem pogut veure tot fent el recorregut dels senders del GR.

Des de la cota màxima, tot carenejant suaument -sobretot donant-se una mica d'empenya amb els bastons-, podem recuperar les pistes que baixen a l'estació mencionada anteriorment i situats un altre cop a la base dirigir-nos a provar un dels dos telesquís que et deixen altra vegada a la cota 2.100 m però molt més cap al costat esquerre de la llarga carena. Dues pistes vermelles excel·lents, Le Bac i Le Grand Tétrás ens tornaran a banda i banda, a l'inici dels telesquís. I si des de dalt no ho veieu clar, podeu tirar avall per la blava de la Couillade, que també enllaça de seguida amb la carenada blava de la Serra de Maurí. Per als debutants, a la part baixa de l'estació hi ha quatre telesquís petits perquè es puguin fer pràctiques amb tota facilitat.

Només ens resta recomanar-vos aquesta estació que per les seves característiques ens pot proporcionar una intensa jornada d'esquí i de contacte amb muntanya i amb les panoràmiques nevades que tant ens agraden.

JOSEP BLANES

HI HA DONES AL GET?

Sí, n'hi ha! I de fet n'hi ha hagut sempre. Aquest cop tres direm la nostra. Actualment no som gaires, amb pèrdues i incorporacions constants, com passa en tots els grups. Som minoria (per ara...), per què? Potser no és un esport gaire femení: "agafa el 'petate', fica't al forat (...i quins forats!), arrossega't, embruta't, renega, recorda constantment la mare d'algú, troba't blaus per tot arreu, la manicura a prendre pel sac i un nas ple de negror (que no acaba de sortir mai!)..." Tot i això, sí, fem espeleo, i volem seguir fent-ne!

Que és el que ens agrada?...

"De fet m'agrada entrar en un lloc desconegut i descobrir tot allò que no veus".

"Anem un grup d'amics, però entres tu sola davallant per la corda".

Crevant el riu Noguera (Pallars). Foto: J.M.

"M'agrada perquè entro en un altre lloc totalment diferent" "Estàs tu!".

"El no veure el final de la corda... la incògnita i la teva seguretat".

"De sobte il·lumines amb el frontal formacions brillants i màgiques".

"El món subterrani és un secret per descobrir".

"Les sortides tranquil·les: sortim, arribem (més tard o d'hora), esmorzem, traïem els trastos, preparem el carbur (amb aquella flaire!).... tot amb molta tranquil·litat! No hi ha pressa!"

Entrada de la cavitat "Bujarin de Alba" (Osca). Foto: Maria José Escuer

La majoria vam començar de la millor manera, fent el curs d'iniciació a l'espeleologia que els monitors del GET preparen cada tardor. Després de fer el curs arriba la tasca de fer amics, treballar-se la gent i d'aconseguir que t'ensenyin una mica més (s'ha d'esprèmer una mica per treure el suc al personal), perquè al final, a base de pràctica, es pot gaudir de sortides més allunyades del nostre Garraf. Les coses canvien de color quan et proposen una activitat una mica seriosa, com la de fer "El Bujarin de Alba" (Osca). Durant la travessa els pensaments que

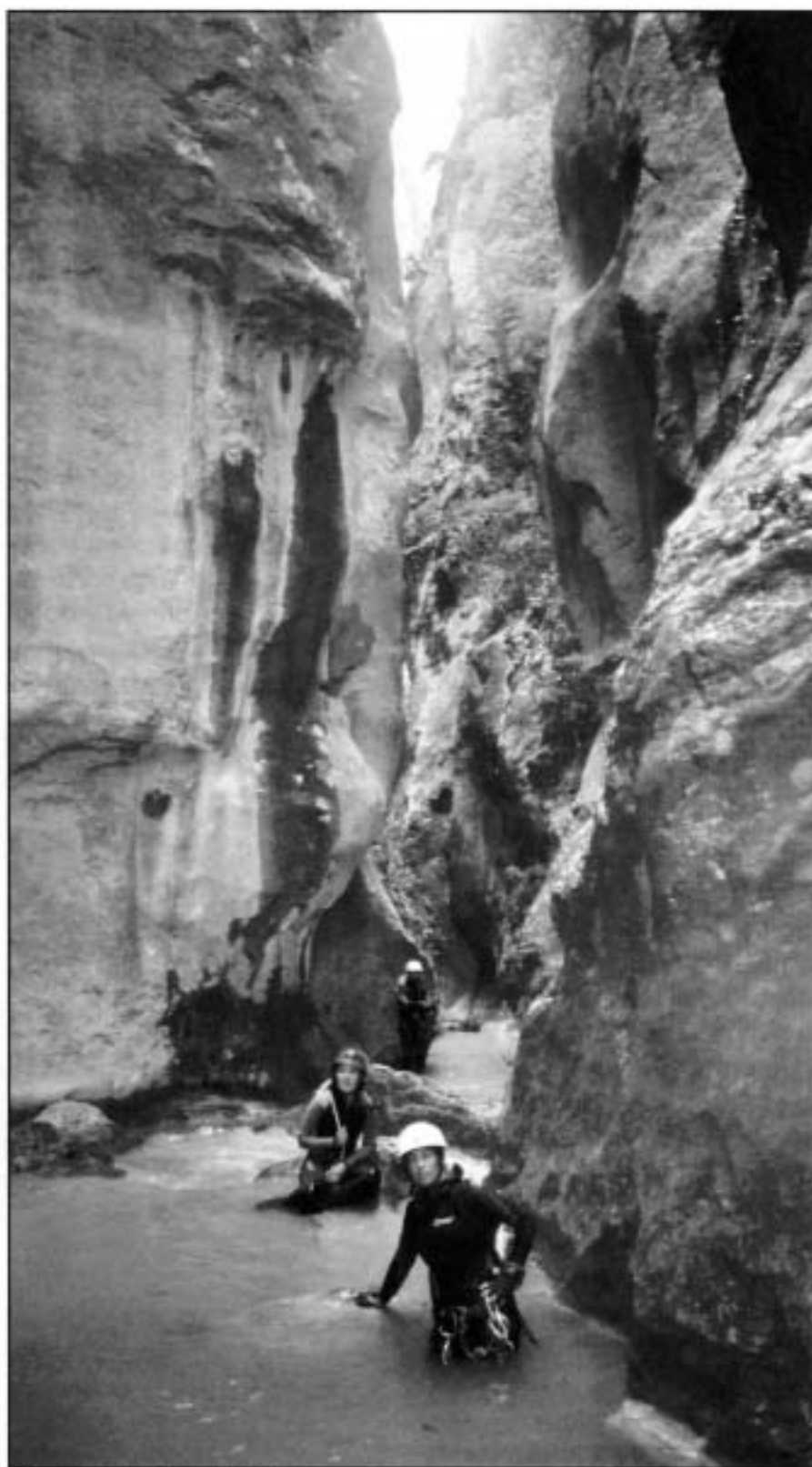
hem comentat al principi es multipliquen per 24, però segueixes endavant gràcies al suport de bons companys. En aquest cas van ser l'Elio, l'Isidre i el Loperó els que van renunciar al seu ritme habitual per compartir aquesta cavitat amb dues dones iniciades a l'espeleo (que entre elles -només quan estaven soles!- intercanviaven renecs com: "Que coi faig jo aquí?" "Amb lo bé que s'està a la platja prenent el sol!"). En aquesta sortida sí que puc dir que vaig fer rècord de tot: d'hores dintre una cavitat (setze hores de res!), de fred, de gana, de mullar-me i remullar-me, de cansament.... no hi ha os que no deixi de fer mal. Però quan surts no es pot descriure l'alegria de veure la llum i sentir l'escalf del sol, i que els cinc companys que hem fet la travessa estem fets *caldo*, però sans i estalvis!!!!".

L'objectiu de totes es arribar a ser autosuficients. Què vol dir? Saber preparar la sortida, interpretar una topografia i instal·lar (...ja comencem a fer-ho!). Això únicament s'assoleix amb l'experiència, les ganes i l'ajut dels companys, i al final s'aconsegueix!

Però al GET no només es fa espeleo, també hi ha tot el món dels barrancs i una nova modalitat esportiva que de tant en tant practiquem: es tracta d'anar a buscar un forat, carregats com a rucs de motxilles inhumanes, fins a l'esgotament i sense trobar la boca. Llavors ens preguntem: Què hem fet avui? Hem fet *espeleo-senders*!

Què podem dir dels barrancs? "Divertits, emocionants, espectaculars, mullats, relliscosos, fresquets i adrenalínics a tope.... sobretot quan es deixen la porta de la presa Pallaresa oberta, i l'*Infern* és creuar el riu!"

Ja veieu, sembla que l'uni-

Barranc de l'*Infern* (Pallars). Foto: J.M.

ca cosa que realment ens diferencia dels nostres companys (si és que n'hi ha, de diferències!) és precisament això: ser dones. No trobem res més! Les sensacions bones i dolentes que hem explicat aquí, les hem sentides moltes vegades dels nostres companys: Potser no hagués calgut fer aquest article?...Però ja està fet! Així

que només encoratjar tothom que tingui curiositat pel món subterrani perquè s'animi: sigui home, sigui dona, sigui..... SIGUI COM SIGUI, SEGUIREM FENT ESPELEO! AL NOSTRE RITME..... AL RITMO, AL RITMO DE LA NOCHE!!!!!!!!!!

Cristina Bas
Àngels Pascual
Mª José Escuer

ESTIU PLUJÓS, ABUNDÀNCIA DE BOLETS

Quan estava de vacances rondinant que no podia ni banyar-me ni prendre el sol a la magnífica platja de Vilanova, no podia imaginar-me, encara que era la meva obligació saber-ho, que aquest any seria un dels més importants pel que fa a la recol·lecció de bolets. La temporada va començar a mitjan agost i fins la Puríssima hem tingut una gran quantitat i diversitat de bolets.

Per aquest motiu la Mostra de Bolets de la Talaia, que aquest any ha complert 21 anys, hem vist que superava totes les previsions, ja que tinguérem exposades durant els dies 23 i 24 de novembre 149 espècies diferents, de les quals vuit *Collybia cookei*, *Entoloma formosum*, *E. undatum*, *Fomitopsis pinicola*, *Phylloporus rhodoxanthus*, *Russula adusta*, *Tricholoma joachimii* i *Xerula badia* foren exposades per primera vegada.

Del grup dels ascomicets, bolets que tenen les espores (generalment vuit) tancades amb una bossa en forma de sac anomenada asc, destaquem l'orella de gat (*Helvella crispa*), que té un barret lobulat en forma de sella de muntar i un peu irregularment solcat de dalt a baix. Cal assecar-lo i coure'l bé. Quan és

cru és tòxic.

En el grup dels basidiomicets les espores es formen a l'exterior d'un esporangi anomenat basidi en nombre generalment de quatre. Aquestes espores es troben situades a l'himeni (part fèrtil del

bolet) que pot tenir formes diferents.

Amb himeni llis i cos fructífer en forma de porra observarem la bossa (*Clavariadelphus pistillaris*) de gust amargant i àpex arrodonit i la bossa truncada (*Clavaria-*

Favella de rovellons (*Lactarius deliciosus*). Foto: Carles González

delphus truncatus) d'apex truncat i gust dolç. Igualment amb l'himeni llis i els cos fructífer ramificat, com un corall, destaquem el peu de rata bord (*Ramaria formosa*), de color rosat amb les puntes grogues i molt amargant.

Amb himeni amb agulletes i aspecte de bolet típic, ressaltem la llèmena (*Hydnum albidum*), caracteritzada per la seva carn compacta i trenca-dissa, molt apreciat a la nostra comarca. També amb un cos fructífer que imita els bolets típics amb barret i peu i himeni format per plecs radials, cal destacar el rossinyol (*Cantharellus cibarius*), el camagroc (*Cantharellus lutescens*) i la trompeta (*Craterellus cornucopioides*), tots ells excel·lents comestibles. D'himeni porat i cos fructífer llenyós i sense peu, cal destacar el bolet d'esca marginat (*Fomitopsis pinicola*), perenne, que forma gruixuts barrets en forma de consola, amb la cara superior amb zones multicolors. Igualment amb himeni porat, però cos fructífer carnos amb barret i peu ben diferenciats poguérem observar el pinetell (*Suillus collinitus*) apreciat a la nostra comarca i el pinetell de calceta (*Suillus luteus*).

El grup més nombrós i apreciat són els bolets carnosos d'himeni amb làmines del grup anomenat agàrics, i d'aquests destaquem el gènere *Tricholoma*, representat a l'exposició per catorze espècies diferents de les quals destaquem la mare de rovelló (*Tricholoma fracticum*), molt abundant als entorns de Vilanova, comestible, però de baixa qualitat, cal treure-li la

Reigs bords o matamosques (*amanita muscaria*). Foto: Carles González

cutícula i conservar-lo amb sal per evitar la seva amargantor. Del grup dels lactaris cal ressaltar el rovelló (*Lactarius deliciosus* i *L. sanguifluus*) i el pinetell bord (*Lactarius chrysorrheus*). Aquest any les amanitàcies solament estigueren representades per tres espècies, de les quals cal destacar la farinera borda (*Amanita phalloides*), mortal, molt freqüent a Catalunya, de barret de color variable entre groc verdós i olivaci amb la superfície recorreguda per fines estries radials de color bru, peu blanc, amb un anell blanc membranós i una volva blanca, ampla, membranosa en forma de sac. Igualment perillosa també es pogué apreciar la galerina mortal (*Galerina marginata*) de mides petites i anell efímer que creix sobre fusta de coníferes durant la tardor i que conté les mateixes substàncies que la farinera borda. Cal evitar el consum de bolets petits amb anell que creixen sobre fusta.

Com cada any aquesta exposició va comptar amb la

valuosa col·laboració de la Societat Catalana de Micologia i amb la participació entusiasta de molts socis de la nostra entitat. Un any més gràcies a tothom per la vostra col·laboració.

M. Carme Barceló i
Martí

BIBLIOGRAFIA

GERHARDT, E., J. VILA & X. LLIMONA. 2000. **Bolets dels Països Catalans i d'Europa**. Ediciones Omega, S.A. Barcelona.

ROCABRUNA, A., J. LLISTOSELLA & M. TABARÉS. 2002. **Bolets de la nostra terra**. Bustamante Editores, S.L. Barcelona.

SOCIETAT CATALANA DE MICOLOGIA, 1982-2002. **Bolets de Catalunya**. Col·leccions 1-21. Ed. Societat Catalana de Micologia, 1050 làmines.

UN FET ESPERAT I DESITJAT

Des d'un temps no massa llunyà, el grup es qüestionà un tema prou important com és l'activitat social dins del món de l'espeleologia. El nostre món.

Hi ha una tasca que es porta a terme des de la directiva de la nostra junta, i hem comprovat que en fer-la extensiva a la resta de l'entitat i, per què no, a la ciutat de Vilanova i la Geltrú, té la seva repercussió, i ens arriba com un èxit de participació. Aquest és l'aspecte divulgador que perseguim.

Hem vist com els nostres companys del GEAM, organitzant el cicle de projeccions de muntanya i escalada, han tingut un bon ressò dins de la nostra vila.

Ara, en aquests moments, quan estem a punt d'acabar l'any, fem un repàs de l'activitat generada per la nostra secció i ens felicitem d'haver muntat una exposició antològica dedicada al fotògraf **Fèlix Alabart**.

La veritat és que feia molt de temps que perseguíem un fet com aquest. Alabart és tot un referent dins la fotografia espeleològica, tant en aquest país com a Europa. La seva trajectòria està farcida de reportatges en diferents cavitats importants amb uns resultats força espectaculars. Només cal veure les seves imatges.

Fer bones fotografies ja sabeu tots que comporta cer-

ta dificultat, però si, a més, les hem de fer dins d'una cavitat, amb tots els inconvenients que sorgeixen, això té un doble mèrit.

En Fèlix és un home força trempat (permeteu-me la llicència), té edat per poder-se jubilar, però, ell, encara es manté en actiu. Quan li ve de

Autoretrat de Fèlix Alabart. Foto: Fèlix Alabart

gust se'n va a fer un avenc o cova i, així, es manté en forma. Té un caràcter afable, i ho dic per les converses mantingudes amb ell. Després de festejar-lo una mica, a finals d'estiu ens va donar el vist-i-plau, i ens va cedir, del seu extens arxiu, algunes imatges que ell ha creat.

Alabart pertany a l'època d'uns quants espeleòlegs prou coneguts, dins les dècades dels anys 50/60/70, com la senyora Montserrat Ubach i el senyor Escolà, entre d'altres. Els seus treballs i descobertes varen omplir prou re-

vistes d'aquella època, no més cal consultar la nostra biblioteca especialitzada.

La inquietud per resoldre problemes tècnics d'il·luminació dins les coves el van portar a crear uns flaixos d'invenció propis que després han creat escola, a més d'investigar dife-

Exposició de fotografia espeleològica de Fèlix Alabart. Foto: Miquel Alentorn

rents mitjans de sincronització d'altres tipus de flaixos.

És per tot això que, tan bon punt ens vam assabentar que la seva obra quedava repartida per diferents grups de Catalunya, la junta del GET va decidir fer les gestions oportunes per tal de gaudir del treball d'aquest home que, ben segur, mereix l'esforç i la col·laboració de tots els implicats.

El dia 25 d'octubre, finalment, vam inaugurar l'exposició dedicada a Fèlix Alabart, amb la presència de la regidora d'esports de Vilanova i la Geltrú, la senyora Iolanda Sánchez. Una mostra de quasi 100 imatges repartides en color i blanc i negre, que reflecteixen tot un ventall de cavitats de tota la península i que n'inclouen algunes de la nostra comarca.

Els assistents varen poder gaudir d'unes imatges on l'espectacularitat dels espais es barregen amb els aspectes més íntims de qual-sevol racó d'una cavitat i, això sí, totes plenes de bellesa.

Després del recorregut inaugural es va oferir als presents un pisolabis per brindar en honor de l'homenatjat. Des d'aquestes ratlles t'agraïm, Fèlix, el teu treball i l'oportunitat que ens has donat per veure'l.

Miquel Alentorn

Forat de la Barraca. Foto: Fèlix Alabart

Crònica del "cotarro" talaïenc

OFRENA FLORAL PER LA DIADA

Encara que la notícia pertany al trimestre anterior, cal deixar constància que l'Onze de setembre la nostra entitat fou present als actes de celebració de la Diada davant el monument a Macià conjuntament amb les autoritats i entitats ciutadanes, lliurant com sempre la nostra tradicional ofrena floral a la qual ens acompanyà un bon grup de socis.

CANVI DE JUNTA AL G.E.A.M.

A l'Assemblea del passat 28 de novembre del Grup d'Escalada i Alta Muntanya es decidí realitzar un canvi de junta de la secció, per la qual cosa i després de les deliberacions en el si d'aquest grup s'escollí la junta que segueix:

President: Xavier Perelló
Sots-president: Israel Prieto
Sots-president: Ricard Belascoain
Secretari: Toni Castelló
Tresorer: Jordi Mateo

Entre les prioritats de la nova junta, a més de dinamitzar el grup, que sembla portar una temporada no massa activa, s'han proposat preparar joves per a participar en les diverses competicions de muntanya que darrerament se celebren al nostre país i que tan bon resultat esportiu estan donant. Esperem que ben aviat puguem veure noms de participants de la Talaia a les classificacions d'aquestes proves.

NECROLÒGICA

Quan estàvem tancant ja la redacció d'aquesta revista a final de desembre, ens ha arribat la trista notícia que la nostra companya Queti Viñals ha tingut la dissort de perdre el seu pare. Als seus 71 anys, Llibert Viñals ens ha deixat després d'una llarga malaltia. Des de la nostra revista volem expressar a la Queti i a tots els seus familiars la nostra condolença. Descansi en pau.

CLOENDA DEL XIII CURS D'INICIACIÓ A L'ESPELEOLOGIA

Després de les darreres sortides de pràctiques aquest novembre passat, ha tingut lloc la cloenda d'aquest XIII Curs d'Iniciació a l'Espeleologia, que malgrat la minsa inscripció de cursetistes s'ha desenvolupat segons el programa establert pel GET. En aquesta cloenda es lliuraren els diplomes d'assistència i capacitaació espeleològica als qui finalitzaren el curs, seguit com sempre d'una senzilla celebració, posant-se èmfasi en la realització del curset per garantir la continuïtat anual d'aquesta activitat.

EL NOSTRE LOCAL

Ja no ens atrevim a dir que estem d'obres al local, però que encara hi ha enrenou. Així encara estem pendents de finalitzar la instal·lació elèctrica definitiva, i també tenim previst millorar una mica l'aspecte de l'entrada de la planta baixa, sobretot després del buidat de mobles i andròmines

que tingué lloc el passat novembre. També cal dir que el GET ha finalitzat l'adequació de la seva sala de material a la segona planta i ja l'hem pogut veure plena de cordes, cascs, neoprens, i un munt de ferralla per a l'exploració subterrània. Ara falten adequar les sales annexes de materials de Muntanya i Infants i Joves, i la del GEAM. I evidentment distribuir el mobiliari a la sala de les seccions, encara que per a aquesta moguda falten dedicar algunes jornades especials de treball d'una bona colla, i no només pel mobiliari sinó per endreçar i treure trastos del magatzem darrere la capella i a més muntar a l'altell un munt de prestatgeries metàl·liques per dipositar els arxius. I moltes coses més per a les quals necessitem la vostra col·laboració. Oferiu-vos!

PRESENTACIÓ DELS ITINERARIS NATURA

Com estava previst, el 10 de novembre es realitzà l'excursió inaugural amb motiu de la presentació de la primera col·lecció d'itineraris Natura, una sèrie de recorreguts pel terme municipal de Vilanova i la Geltrú, que, editats pel nostre Ajuntament i amb el suport de la Diputació de Barcelona, una comissió de la Talaia va tenir cura d'elaborar i donar-hi contingut.

Així, aquell matí a les 9, ens reunírem una cinquantena llarga de persones a la sortida de l'itinerari N° 1.-Ruta Li-

Crònica del "cotarro" talaienc

toral, just davant l'Oficina de Turisme del Passeig Marítim. Ens acompanyaren el Diputat de l'Àrea de Turisme de la Diputació, Sr. Josep Mayoral, junt amb l'Alcalde, Sixte Morat i els regidors Bernat Valls i Josep M. Lahosa, que ben aviat encapçalaren aquell seguici. De seguida passàrem pel Xalet del Nin i travessàrem la platja del Xiringuito, remoguda per les obres de millora d'aquell sector, i continuar per la Gavina i cap a les casetes del Racó de Santa Llúcia, baixant al final fins arran de mar per travessar el túnel sota la via del tren i seguir un camí entremig de marges i prop del càmping per continuar per un camí asfaltat. Aquí els capdavanters, tot xerrant, feren una petita marrada en no veure el pal indicador cap a la dreta, que feia seguir la caminada per un corriol ascendent i en direcció a les antenes de comunicació, just davant del pronunciat retomb de la carretera de Cubelles. Aquí, assistits per la Policia Municipal que regularen el trànsit, creuàrem a l'altra banda i enllaçàrem amb el camí de terra per baixar cap a la urbanització l'Aragai, passant a frec del Centre Aeri i seguint per la vora dels Franciscans cap a la Rambla Arnau de Vilanova, fins a la Masia d'en Seró i la Creu de Terme de Sant Gregori, amb alguna indecisió tot i el pal indicador. Pel camí vell de Cubelles ens incorporàrem a la Ronda Ibèrica i travessant pel Parc i creuant el Torrent de la Ramusa ens presentàrem da-

vant la Torre d'Enveja i l'Ermida de Sant Joan, on finalitza el recorregut.

Allí mateix, i després de sengles porrons de cava fresc i un bon subministrament de coca a tots els caminaires, vingué el torn dels discursos. El diputat Sr. Mayoral agrai a tothom la seva participació i posà èmfasi en les ajudes que la Diputació, a través de l'Àrea de Turisme, està aplicant en senyalitzar i promocionar aquests itineraris, que ajudaran a donar a conèixer els camins de l'entorn del nostre municipi alhora que conviden a fer un sa exercici, no massa lluny del casc urbà. Felicitant a tothom per aquesta bona iniciativa, encoratjà l'ampliació d'aquests itineraris i cedí la paraula al Salvador Butí en representació de la Talaia. Aquest, a més de ressaltar la bona feina feta per la nostra entitat en la preparació dels itineraris, agrai el suport rebut tant de la Diputació com de l'Ajuntament, tot i el llarg temps emprat des que es va presentar la proposta a l'anterior Consistori. Després del capítol d'agraïments, i aprofitant l'avinentsa, en Salvador Butí mencionà alguna de les reivindicacions sobre qüestions territorials i medi natural, relacionades amb el nostre terme municipal i fins i tot comarcal. A continuació, l'alcalde de la ciutat, a més de congratular-se per l'esperada aparició d'aquesta petita col·lecció d'itineraris i després d'haver convidat a tothom a coca i cava, intentà justificar la impossibilitat d'aplicar segons quines me-

asures al territori, i no només perquè eren contradictòries amb altres mesures de promoció econòmica i social, sinó perquè econòmicament el municipi no les podia suportar i fins i tot no hi tenien competències. Tothom va prendre nota d'aquestes qüestions i aquí finalitzà aquesta presentació de la primera col·lecció d'itineraris Natura del nostre municipi.

ESQUIADORS! JA ES PODEU TREURE LA TARGE-NEU

A la Secció d'Esquí teniu a disposició de tots els qui vulgueu federar-vos els impresos a omplir per la coneguda TargeNeu, la llicència catalana d'esports d'hivern, que enguany - i fent-ho a través de la Secció - us costarà 38 €, pagats per endavant, ja que no ens l'envien si no tenen el conforme de la transferència. Recordeu que la TargeNeu inclou l'assegurança específica per la neu, amb assistència i rescats a pistes en cas d'accident, trasllat sanitari fins al centre mèdic i/o repatriació pel mitjà més adequat inclòs trasllat d'acompanyants. Despeses mèdiques, quirúrgiques, farmacèutiques i d'hospitalització per la primera cura d'urgència, amb un límit de cobertura de 1.502 €, per Espanya i Andorra, i 3.005 €, per la resta del món. Perllongació de l'estada del lesionat en un hotel per prescripció facultativa, per 30 €/dia amb un màxim de 300 €. També - i per un import idèntic - es cobreix el viatge d'anada i tornada i/o despeses d'estada

Crònica del "cotarro" talaienc

d'un familiar per hospitalitzacions de primera cura superiors a cinc dies. Per situacions extremes, cobreix les formalitats, trasllat i repatriació de difunts i repatriació d'acompanyants. A tot això s'ha d'afegir diversos retorns per no utilització de serveis i reemborsament de despeses d'allotjament, així com la cobertura dels accidents amb una indemnització, assistència sanitària posterior en el domicili del lesionat i rehabilitació física. S'inclou també la responsabilitat civil i la protecció jurídica.

En tot cas, enguany, com a novetat dintre de la cobertura de l'assegurança, aquesta comprèn l'esquí de muntanya i les raquetes de neu, circumscrita a les muntanyes al voltant d'una estació, només amb la condició que aquí el límit del rescat és de 600.

Demaneu informació dilluns, dimecres i divendres, de 7 a 9 del vespre, al nostre local social.

TAMBÉ US PODREU TREURE LA TARJA-ASSEGURANÇA 2003 DE LA FEEC

Amb un augment considerable dels imports de les targetes federatives, per culpa de l'encariment de l'assegurança, ja es poden tramitar a la Secretaria de la nostra entitat les noves targetes del 2003.

Les pòlisses d'assegurances que s'inclouen en la llicència federativa han tingut unes llargues i difícils negociacions, argumentant la companyia asseguradora Sabadell Grup Assegurador el notable

increment de sinistralitat en l'any 2002 i pretenent incrementar les pòlisses en un 55%, tot i que després de consultar altres companyies, i tenint en compte la qualitat del servei i el nivell de prestacions i preus, encara era la millor oferta del mercat. Finalment es va poder aconseguir una rebaixa de l'increment a canvi de la reducció d'algunes prestacions que reduïen l'impacte de moltes assistències no derivades d'accidents de muntanya. D'aquesta forma es pretén mantenir el mateix nivell de qualitat i reduir la sinistralitat, en benefici de tots els qui es federin enguany. Cal que preneu nota de les novetats al Pla de Llicències de la FEEC:

- En cas d'accident, els titulars de la llicència han de comunicar l'accident al telèfon d'assistència que figura a la Tarja federativa en un termini màxim de 72 hores, encara que es pugui pensar que la lesió no és greu i no requirirà assistència mèdica. Si no es compleix aquest requisit, la companyia asseguradora no es fa càrrec de les despeses assistencials derivades de l'accident.

- Queden exclosos de cobertura els processos de sobrecàrrega muscular, sobrecàrregues articulars i tendinitis no traumàtiques.

- Queden exclosos de cobertura els desplaçaments en vehicle privat o públic al lloc escollit per a la pràctica esportiva, i també queda exclosa la cerca, localització i enviament d'equipatges extravi-

ats. Si resten coberts els accidents ocorreguts en l'entorn de la muntanya, així com en els mitjans de transports necessaris per a la pràctica esportiva (remuntadors, trens cremallera, telefèrics, etc.).

- En cas de defunció, el capital a indemnitzar serà el resultat de restar al capital contractat, segons modalitat, les despeses en concepte d'atenció mèdica, trasllats, rescats, etc. El capital mínim indemnitzable serà del 25% del contractat.

- Els majors de 75 anys no es podran acollir a les modalitats de targetes A-B-C-D-E, i hauran de tramitar la llicència amb les cobertures mínimes de la nova modalitat F.

En una altra plana d'aquesta Revista teniu el quadre de preus i modalitats d'aquestes llicències. Si necessiteu ampliar informació truqueu a la FEEC tel. 93 412 07 77 o bé a la pàgina web www.feec.org.

CRÒNICA DELS DIVENDRES CULTURALS

Començarem aquest capítol comentant-vos les darreres projeccions del trimestre anterior i que sense voler vàrem ometre en la darrera edició. Una fou la del divendres 20 de setembre, en un acte organitzat conjuntament entre la Secció de Cultura i la llibreria La Mulassa per a la presentació del llibre *PE-REGRINOS EN EL CHOGORI (K2)* de Josep A. Pujante, un conegut metge i alpinista bar-

Crònica del "cotarro" talaienc

celoní, el qual ostenta entre altres consecucions haver conquerit els cims més alts dels set continents. De fet sí que ens va presentar el seu darrer llibre, però també ens va projectar una excel·lent col·lecció de diapositives de tota la seva trajectòria muntanyenca especialment centrada en la tenacitat implacable de conquerir aquells cims. Prèvia presentació de l'autor, el nostre company Toni Castelló féu un elogi de la seva tasca, tant com a alpinista com a escriptor i que culminava amb l'obra que allí es presentava.

Així ens anà explicant les aventures per pujar al Kiwo-Ruwenzori i Kilimanjaro, el sostre d'Àfrica, o la pèrdua entre la boira i a punt de congelació en la primera temptativa a l'Aconcagua, el més alt d'Amèrica, conquerit finalment en darrer intent algun any més tard. I continuà amb la Piràmide de Carstensz, la màxima alçada d'Oceania i també anà a l'Antàrtida al Mount Vinson i a l'Àrtic al Gannbjorn, els més alts de cada pol, i encara que el McKinley és el més alt d'Alaska també comptà com el més alt d'Amèrica del Nord, encara que ho aconseguí en un segon intent. Evidentment l'Everest com a màxima alçada mundial i més alt d'Àsia fou un capítol especial, amb la narració del propi accident per una allau de blocs de gel que li obriren el cap, però que la passió pel cim i un cop reparada la sagnant ferida el féu continuar fins assolir el sostre del món. Final-

ment també calia pujar al més alt del continent europeu, i en aquest cas li correspongué ascendir a l'Elbruz, situat al Càucàs. Una nodrida concurrència premià amb una forta ovació aquella espectacular projecció.

I el trimestre anterior el tancàvem el divendres 27 de setembre, amb una projecció organitzada per la Secció de Cultura que portava per títol DEL MONT KENYA A L'ILLA DE LAMU i que anava a càrrec del jove Xavier Galisteo. Ens fou presentada una ascensió a un dels principals cims del continent africà: el Mont Kenya, de 5.199 m. constituït per un massís volcànic i situat just sota el límit equatorial. Després de la realització d'un trekking al tercer cim de més alçada del massís, de 4985 m, i d'un safari fotogràfic pel Parc Nacional d'Amboseli, als peus del Kilimanjaro, i per la Reserva Nacional de Masaimara, els intrèpids i joves expedicionaris encara van fer un viatge per la costa suahili, al nord de Mombasa, a l'illa de Lamu, situada a l'Oceà Índic; una illa de clima tropical i que conserva molt les tradicions, on no hi ha cotxes —els desplaçaments els fan amb rucs— i fins i tot van fer un viatge en una embarcació tradicional: el Dhow, amb pal i vela. Una projecció interessant i farcida d'esplèndides fotografies.

Començàvem el darrer trimestre de l'any, el 4 d'octubre, amb una excel·lent exposició itinerant que acollirem al nostre local: "TRADICIÓ I

DESENVOLUPAMENT, ARTESANIA I INDÚSTRIA AL PENEDÈS CONTEMPORANI", un important recull fotogràfic i històric, muntada des de l'Institut d'Estudis Penedesencs i organitzada conjuntament per la Secció de Cultura. Aquesta exposició fou presentada per l'historiador Àlvar Tubau que lloà l'encert de la Talaia d'exposar aquella mostra del que ha sigut l'estreta relació entre la tradició i l'artesanía dels pobles i ciutats del Gran Penedès, els quals han evolucionat cap a la indústria i el consegüent desenvolupament. Les imatges fotogràfiques en blanc i negre dels panells de la mostra ens presentaren un ampli panorama, des de l'activitat més representativa del Penedès com és la relacionada amb el oficis al voltant de la vinya i el vi, com els materials de construcció, la mecànica i la maquinària, la química i també la indústria tèxtil, les quals han aportat a les nostres comarques un bon nivell de desenvolupament econòmic.

El divendres 11 d'octubre fou una xerrada i projecció de diapositives a càrrec d'en Josep Blanes, que amb el títol de "UN TOMB PEL CIRCUIT DE REFUGIS "CARROS DE FOC" explicà les peripècies del recorregut d'una colla de talaiencs pel Parc Nacional d'Aigües Tortes i Estany de Sant Maurici. Com que no es proposaren fer el circuit complet ni participar en la competició de realitzar-lo en menys de vint-i-quatre ho-

Crònica del "cotarro" talaienc

res, s'ho plantejaren a ritme de gaudir del paisatge i dosificar l'esforç. Les vistes que ens projectaren d'aquell itinerari d'alta muntanya transcorrien a una alçada de 2.400 m de mitjana i així poguérem fruit d'unes excel·lents vistes de set refugis, més de quaranta llacs i estanys, un munt de tarteres, cinc colls i un bon estol de paisatges de cims que guarneixen aquells indrets, tot ben amanit per una bona col·lecció de flors que fotografiaren durant l'itinerari. El relat d'aquesta excursió ja el vàreu poder llegir en la revista 276, però la projecció completa que ens presentà ens mostrà les imatges d'uns dels més bells paisatges del nostre Pirineu, projecció que en cloure fou premiada amb càlids aplaudiments per un públic que omplí la sala d'actes.

Mentre que el dia 18 fou la Laura Megias, una companya de la UEC de Gràcia, qui ens presentà la projecció organitzada per la Secció de Cultura i titulada: "ASCENSIÓ AL KILIMANJARO". Aquesta interessant projecció ens explicà les diferents etapes per culminar l'ascensió de la muntanya més alta d'Àfrica, el Kilimanjaro o també conegut com Uhuru de 5.895 m, un cim volcànic encara en actiu i situat dins de territori de Tanzània, però fronterer amb Kenya, un cim on, segons diuen, cada cop escasseja més la neu i el gel. Causes del canvi climàtic. L'arribarem a veure algun dia sense el característic embolcall blanc?

I el divendres 25 d'octubre tingué lloc la presentació del llibre "DES DE LA FRONTERA" - CASTELLS MEDIEVALS DE LA MARCA, que organitzat per la Secció de Cultura fou presentat per l'Àngels Parés, encarregada d'introduir els autors de l'obra, que alhora acompanyaven la presentació amb un original programa gràfic d'informàtica explicatiu de la constitució i distribució d'aquests castells medievals. Així l'Eloi Biosca, la Teresa Vinyoles i el Xavier Hortó ens anaren fent entendre com foren construïts i per què servien cada dependència, unes imatges informàtiques que s'han anat reconstruint a partir de les ruïnes, una realitat virtual. Tot i la feina de preparació d'aquest programa només el pogueren activar durant una part de la presentació i després desistiren de fer-lo funcionar, i continuaren explicant-ho de viva veu.

Aquell mateix divendres 25, en les noves sales de la segona planta del nostre local s'inaugurà amb diversos parlaments i acompanyats per unes copes de vi i un tast de menjar una EXPOSICIÓ DE FOTOGRAFIA SUBTERRÀNIA de Fèlix Alabart, en un acte organitzat pel G.E.T. en homenatge al potser millor fotògraf de les cavitats subterrànies i de l'activitat espeleològica i que a pesar de la seva avançada edat encara està en actiu. Coneixedor com a pocs de les tècniques especials per il·luminar les coves i donar-los el relleu adequat i amb una

dilatada experiència, la seva obra està reconeguda i valorada arreu del món, i així poguérem contemplar una extensa col·lecció majoria en blanc i negre, tot i que darrerament també s'hagi dedicat al color, i bona prova d'això és que, volent-nos sumar a aquesta exposició - homenatge, la portada d'aquesta revista està il·lustrada per una excel·lent fotografia d'en Fèlix Alabart. Només cal dir que per molts anys!

Així entràrem al mes de novembre, dedicant els divendres majoritàriament al IV CICLE DE PROJECCIONS DE MUNTANYA, que organitzat pel G.E.A.M. s'ha celebrat al Saló d'Actes de l'Escola Universitària Politècnica. Amb un programa de projeccions protagonitzat per primeres figures de l'alpinisme de casa nostra, començaríem el 8 de novembre amb un peculiar recorregut de muntanya i d'un elevat nivell d'esforç físic, acompanyat del gaudi d'un extraordinari paisatge. Es tractava de "ENTRE MAR I MUNTANYA - CÔRSEGA 2002", projecció que ens varen presentar Roberto Oliveras i Joaquim Olmo. En una activitat multidisciplinària varen congregar el complicat recorregut del GR-20, de 190 km, amb 11.000 m de desnivell acumulable de pujada i 10.000 m de baixada, i que constitueix una de les travessies de mitjana i alta muntanya més interessants d'Europa -a més realitzada en un temps increïble- practicant també una selecció

Crònica del "cotarro" talaienc

de descens de barrancs en uns enyorjats d'unes aigües cristal·lines i de bellesa extraordinària, llocs caracteritzats per l'absència total de contaminació, afegint a aquesta activitat altre com l'escalada i el recorregut d'algunes aèries vies ferrades. En el conjunt d'aquesta estança en l'illa de Còrsega ens varen demostrar que amb una bona preparació física es pot realitzar una activitat de primera línia, que ells varen protagonitzar en un temps rècord. Amb un llenguatge planer i gens tècnic varen fer-nos conèixer el vessant més muntanyenc d'aquesta illa mediterrània. El Saló d'Actes de la E.U.P.C., ple de gom a gom, acomiadà - després d'un torn de preguntes - amb una forta ovació aquest parell d'atletes de la muntanya.

I el divendres 15, tot i que hi havia programat el Cicle de Projeccions, també es pogué compatibilitzar una altra xerrada, una hora abans i realitzada com és habitual al nostre local social. Es a dir, a les vuit, organitzada per Intermon - Vilanova, tenia lloc la conferència a càrrec de Byron Corrales, un nicaragüenc petit cultivador del cafè, i que sota el títol de CRISI DEL CAFÈ: POBRESA PER A 25 MILIONS DE FAMÍLIES, ens explicà com es va aguditzant la pobresa d'aquests petits cultivadors, en obtenir cada vegada menys diners per aquest cafè, que es ven actualment per sota del preu de cost. En la majoria d'aquests països productors la mitjana de cost de producció

és 65 cts. de \$ per lliura de cafè, mentre que només n'obtenen uns 40 cts. És a dir, actualment reben un 25% del preu que rebien fa quaranta anys, la qual cosa fa que no tinguin, no només per mantenir els cafetars, sinó que no guanyen ni el mínim per a comprar aliments ni enviar els fills a l'escola. Paradoxalment les grans companyies torrefactores com Kraft, Nestlé, Procter and Gamble i Sara Lee, han obtingut grans beneficis gràcies a la caiguda dels preus del cafè. I així ens anà explicant fins i tot característiques del cafè i del seu cultiu, i de les qualitats defectuoses que ens ofereixen les grans distribuïdores, donant ple suport a la campanya d'Intermon Oxfam de distribuir cafè a preus equitatius i que garanteixin a les cooperatives productores i famílies camperoles un preu estable per accedir a una vida més digna.

Però tot just acabava la conferència del cafè, i a corre-cuita cap a la Escola Universitària, on començava una altra de les interessants projeccions d'aquest IV Cicle: DEL BLOC AL NARANJO DE BULNES. Aquest divendres tocava a una jove escaladora guipuscoana, Josune Bereziartu, la qual en aquests moments està considerada la millor escaladora del món. És així que poc abans de venir a Vilanova havia acabat d'assolir a Itàlia el grau 9a en escalada de dificultat. Amb la seva característica expressió euskaldun, de llenguatge tècnic però planer i entenedor, ens anà explicant

totes les seves principals conquestes esportives, des de blocs curts fins a les escalades en grans parets, conquerint a nivell mundial el primer 8c i primer 8c+ femení, només fins llavors aconseguits per homes, i així ens mostrà les més inversemblants vies d'extrema dificultat realitzades als Estats Units o a Fontainebleau, o també una espectacular ascensió per la via "Pilar del Cantábrico" al conegut Naranjo de Bulnes, i d'altres que ens feren adonar que estàvem davant d'una autèntica campiona. Pel que ens anà explicant havia consagrat tota la seva vida en aquesta modalitat de l'escalada i per ara i tant encara pensava continuar. Com sempre al final de la projecció contestà a les preguntes que li feren des del públic assistent, i es cloqué amb grans aplaudiments d'un públic entusiasmada que omplí la sala totalment.

El divendres 22 de novembre es féu la tercera de les projeccions del IV Cicle, que sota el títol de GEL VERTICAL fou presentada pel conegut alpinista barceloní Joan Quintana, el qual està considerat un glaciari d'alt nivell en haver escalat a quasi totes les àrees més importants del glaciarisme mundial i conquerint les vies més inversemblants sobretot en grans cascades de gel. Amb una bona col·lecció de diapositives, algunes d'elles francament esbalaïdores, ens explicà la seva gran passió: el gel vertical, unes vegades en forma de "couloirs" o en

Crònica del "cotarro" talaienc

"goulottes", altres en grans cascades de gel o si no en espectaculars geleres, i així recorrent en diapositives els escenaris més coneguts dels Pirineus, Alps, Escòcia, Noruega, Kenya, Andes del Perú, mentre que a Canadà ens mostrava les Rocky Mountains i el Quebec, als Estats Units ens presentava el gel i les muntanyes de Vermont, New Hampshire, Utah, Colorado, Montana i Alaska. Cal dir que les explicacions donades de les diferents ascensions ens mostraren un veritable enamorat d'aquesta especialitat i que amb la seva experiència en l'activitat s'ha convertit en el millor especialista de casa nostra. Com sempre a la cloenda contestà a les preguntes que li feren des de la nodrida concurrència que omplí la sala i que premià el conferenciant amb una llarga i tancada ovació.

Mentrestant, com a parèntesi en aquests actes, al local social tenia lloc el dissabte 23 i el diumenge 24 la 21a MOSTRA DE BOLETS, la qual és organitzada tradicionalment per la Secció de Cultura amb la especial i estimada col·laboració de la Societat Catalana de Micologia. Una excel·lent collita de bolets reuní a les taules de l'exposició 149 espècies diferents, la majoria aportades pels membres de la Societat de Micologia, però també gran quantitat recollida per socis nostres a la nostra comarca i a les comarques veïnes. Una llarga corrua de visitants passà per la Mostra de

Bolets, la qual cosa demostra l'interès que hi ha per aquesta afecció boletaire. En una altra pàgina de la revista trobareu puntual crònica de la M. Carme Barceló de les principals espècies presentades en aquella Mostra.

I el 29 de novembre, tenia lloc la darrera conferència d'aquest cicle, una de les més esperades, potser per allò del ressò mediàtic que duia penjat la persona que protagonitzava aquell acte: l'Araceli Segarra, una lleidatana que ens presentava aquesta vegada LA LLUITA PEL K2. Cal recordar que fou la primera dona catalana i de l'estat espanyol en assolir l'Everest i es convertí en protagonista de la pel·lícula projectada en cinema IMAX precisament de l'ascensió al sostre del món. Però no sols comptava amb aquest bagatge, ja que després d'iniciar-se en espeleologia passà de seguida, primer a l'escalada esportiva, i seguidament a l'escalada a les grans parets, i així aconseguí als Alps la nord de Les Courtes, la Walker a Les Grandes Jorasses, l'integral de Peutèrei i el Pilar Bonatti, mentre que als EUA aconseguia la via The Nose en Yosemite. El seu primer 8000 fou el Sisha Pangma que assolí amb 22 anys d'edat, després l'Everest, i dos intents al K2, el relat dels quals fou el tema principal d'aquella conferència. Considerada el K2 - una muntanya situada al massís del Karakorum (Caixmir, Pakistan) - com la muntanya més bella però més difícil de

tots els vuitmils, aliada amb el mal temps, va frustrar l'èxit en les dues expedicions, que ens foren explicades amb detall, des de la difícil aproximació al camp base fins a la incertesa si succeïa algun accident com és el trasllat a un lloc segur, perquè al Karakorum no estan tan preparats com al Nepal o al Tibet. També ens mostrà els períodes d'aclimatació i el travessar les geleres des del campament base fins als d'alçada, i els diversos intents que esgotaren l'equip, enmig d'un temps extraordinàriament dolent i que féu decidir retirar-se a temps, ja que aquell cim no es mouria d'allí i ells tindrien l'oportunitat de tornar a intentar-ho. Una bona tanda de preguntes fou resposta amb claredat en finalitzar la projecció, la qual, tot i no assolir cim, va constituir una interessant experiència, correctament explicada i il·lustrada amb unes imatges espectaculars. Com sempre el públic que omplia la sala de gom a gom ovacionà llargament aquesta indiscutible protagonista del IV Cicle de Projeccions de Muntanya, que amb aquell acte tancava una altra edició i que sense cap dubte, a més de constituir un notable èxit, ha estat la de millor nivell de les que ha organitzat el nostre GEAM.

I entràrem al mes de desembre amb la projecció del divendres 13, sota l'organització de la Secció de Cultura i situats de nou al nostre local. Eren la Margarida Pa-

Crònica del "cotarro" talaienc

terna i el Marcel·lí Ferrer els qui ens presentaren el reportatge d'un interessant viatge titulat DE LA CAPADÒCIA AL KURDISTAN. I començarien la projecció, previ pas per Istanbul, amb unes originals vistes aèries des d'un globus del singular relleu muntanyós i punxegut de la regió de Capadòcia, seguint cap a Nemrut Dogi a l'est d'aquella regió i arribant fins Harran, ja a la frontera amb Síria, i fent entrada al territori kurd (si bé de domini turc) passant pel llac Van i per sota de l'impressionant cim del Mont Ararat, fronterer amb la república d'Armènia, arribant-se fins a la frontera amb l'Iran i cap al nord, on poguérem veure el poble de Ani, ensorrat pels terratrèmols. Ja en direcció oest, arribarien al mar Negre i ens explicaren la visita d'un poble on s'ubica l'ètnia hamsi, amb llengua i cultura totalment diferent de la turca. Cap al final ens mostrarien Trabzon i la visita al monestir de Sumella (serà derivat de Vilanova aquest nom?) i ja dirigint-se cap a finalitzar el viatge per Esmirna. Aquest recorregut, situat damunt la divisió teòrica del món oriental i occidental, ens fou explicat de forma ben documentada i amb el suport d'una completa col·lecció de diapositives que a la cloenda reberen un clamorosa ovació de tota la concurrència que omplia la sala d'actes.

Ja a les portes de Nadal, des de fa uns anys comptem amb la tradicional conferència del professor Joaquim

Monturiol, catedràtic de Geologia de la UB, i així el divendres dia 20 i organitzat per la Secció de Cultura ens presentà ENTRE L'AIGUA DE LA SELVA DE L'AMAZONIA AL MATO GROSSO. Entre els diversos temes que ens ha anat presentant el professor Monturiol, enguany tocava l'aigua del riu amb la conca més gran del món (7.050.000 km²), l'Amazones, tot i que de llargada és el segon (6.280 km) bo i sumant-li l'Ucayali (després del Nil - Kagera), encara que, segons ens va explicar, seria el més llarg si se li afegís el que es considera la branca matriu: l'Apurímac, llavors el total seria de 7.025 km. També es considera el més cabalós del món, ja que a la seva desembocadura a l'Oceà Atlàntic aboca 150.000 m³ per segon. Aquesta disbauxa d'aigua és origen i dona lloc a una nomenada regió fisiogràfica: l'Amazònia. I anà relatant com l'Amazones, pròpiament dit, circula per territori brasiler, encara que els principals afluents vinguin de Bolívia, Perú, Ecuador, Colòmbia, Veneçuela, i d'altres llocs més propers, ressaltant l'aiguabarreig del Rio Negro i l'Amazones a la zona de Manaus, amb la clara separació de color negre del color terrós de l'un i de l'altre, i que perdura durant bastants quilòmetres segons veiérem en les diapositives aèries que ens projectà. Igualment ens mostrà vistes de la ciutat de Manaus, considerada per tothom la capital de l'Amazònia, la qual va ser el

centre de la riquesa del país mentre va durar la recol·lecció d'un producte cabdal per al desenvolupament industrial: el cautxú, que era transportat junt amb altres materials en llargues travessies amb vaixells pel cabalós riu. Fins i tot – era tanta la prosperitat d'aquell lloc – en aquella ciutat enmig de la selva va erigir-se un monumental teatre de l'Opera, avui en total desús per mor de la crisi del cautxú, i fins de la navegació per un riu que sovint canvia de fesomia. I així ens féu recórrer tot l'itinerari del riu mostrant-nos la seva exuberant vegetació i un munt de característiques fins arribar a la seva desembocadura amb un gran delta d'una amplada de 350 km (gairebé la llargada de la costa catalana) on tributa aigües al mar en territori de la regió del Mato Grosso. Aquí finalitzà aquesta interessant conferència, i gràcies a les característiques i pedagògiques explicacions del professor Monturiol poguérem conèixer un altre racó del nostre món. No cal dir que cloguérem la projecció amb un munt de càlids aplaudiments per una conferència tan brillant.

I a la darrera conferència de l'any li seguia com sempre l'acte del LLIURAMENT DE MEDALLES DE 25 ANYS DE SOCI i es completava amb la FELICITACIÓ DEL NADAL, que, com és costum, es concreta en un tast de torrons i cava i el desitjar-nos un bon Nadal i un millor Any 2003. Així va ser i així esperem que hagi estat!

XLII CONEGUEM CATALUNYA

SERRA DEL MONTSIÀ

"La Foradada és un arc natural que permet de passar d'un vessant a l'altre sense assolir el fil de la serra i, lògicament, quan som a sota ens fa de marc excepcional de l'espectacle que descobrim als nostres peus. Veure el delta de l'Ebre, amb el port dels Alfacs a primer terme, des del recer de la Foradada és realment una lliçó viva de geografia com en trobem poques. —"

JORDI MIR

Indrets de Catalunya I, 1978

Des de l'any 1985 no havíem tornat a les terres de l'Ebre, per tant ja tocava. L'última vegada ho férem visitant el Delta anant primer al mirador de la Guardiola a Sant Carles de la Ràpita — on poguérem admirar una visió conjunta del delta — i després ens desplaçàrem cap a l'Encanyissada, la platja de la Marquesa, punta del Fangar i la Cava. Tot seguit després de dinar fèiem un passeig amb barca fins a la gola nord de la desembocadura del riu Ebre.

Ara fa dos anys el Jani i el

Ramon Casas havien realitzat una primera anada al Montsià i finalment aquesta passada tardor ens proposaven un itinerari que, sortint de Mas Miralles, finalitzava al poble de les Ventalles, tenint com a màxim atractiu **la Foradada del Montsià**.

El recorregut seguia una part del GR-92 que carenejava per la serra, oferint-nos magnífiques panoràmiques del delta. Sortíem doncs de prop del Mas Miralles, davant d'una fàbrica de congelats, on agafàrem a l'esquerra un corriol que pujava en

Des de la carena de La Foradada vista de Sant Carles de la Ràpita / al fons La Banya, la punta més occidental del delta de l'Ebre. Foto: Josep Blanes

Vista oriental de tot el delta de l'Ebre amb els conreus d'arròs. Foto: Josep Blanes

fort pendent entre matolls i argelagues i feia cap a un antic forn de calç que ens quedava a l'esquerra. Poc després arribàrem al Pla de la Galla i saltàrem la carena entrant en el barranc del Solito. En aquest punt se'ns uneix un sender que puja de Sant Carles de la Ràpita i tots dos segueixen junts fins a la font del Bugar.

La font del Bugar és un punt ja habitual de visita per als excursionistes. Les roques que constitueixen la font del Bugar es varen sedimentar durant el cretaci inferior. El seu origen no s'ha de buscar en fascinants llegendes de quan bufa el vent de llevant, sinó en l'aportació d'aigua de pluja que en caure sobre les roques, s'infiltra directament i circula fins a les pedres margoses semiimpermeables i acaba sortint per la font. En aquest punt hi ha condicionada una àrea interpretativa amb senyalitzacions que expliquen la vegetació, la fauna i els aprofitaments tradicionals del bosc. Des

de la font tenim dues opcions per pujar a la Foradada, una en direcció sud-oest, per la Rueda, antiga zona de conreu i tancament del bestiar dels masovers de Mata-redona, i l'altra en direcció oest seguint el GR-92, que passa per la masia de Mata-redona i des d'aquest lloc es pot baixar cap a Freginals per l'itinerari senyalitzat que va de la bassa de l'Ortiz al corral Nou. Op-

tem per la primera opció ja que el dia ens ho permet, encara que núvol tenim bona visibilitat. Després d'una curta i forta pujada arribem a la Foradada del Montsià. Excel·lent mirador del delta de l'Ebre, de la Plana de la Galera i dels Ports de Beseit, amb una mica de sort si el dia és clar es poden veure les illes Columbretes, situades a 40 km de la costa de Castelló. En aquest lloc tan

La punta on hi ha la Roca Foradada del Montsià des del camí de pujada. Foto: Josep Blanes

Vista de la Roca Foradada del Montsià. Foto: Josep Blanes

emblemàtic fem la fotografia de rigor.

Des de la Foradada seguim el GR-92 que ens portaria fins a Ulldecona, però nosaltres agafem un PR que baixa en fort pendent cap al barranc de l'Astor. Després de travessar algunes ve-

gades el barranc, arribem al refugi Enric Agudé on fem un petit reagrupament. Des d'aquest punt seguim el PR i fem cap a un camí asfaltat que passa davant d'unes magnífiques oliveres mil·lenàries i arribem a l'autocar on ens esperen els que han escollit la ruta turística.

L'excursió turística ha visitat la capital del Montsià, Amposta i el Museu del Montsià, per cert amb poca sort, ja que està en fase de remodelació i la majoria de sales es trobaven tancades. Acabada la visita es dirigiren a Ulldecona on admiraren el castell i la vila. Caldrà però tornar-hi en una altra ocasió per veure el conjunt d'art rupestre d'Ulldecona, un dels més importants del país i que es localitza a la cinglera sud-est de la serra del Godall, oberta a les Foies d'Ulldecona i les Ventalles, ja que durant la nostra visita estaven tancades.

Un cop retrobats anàrem tots a dinar a Ulldecona i després de visitar l'ermita del Llorito, ubicada en un encreuament de camins i prop d'una interessant creu de terme, emprenguérem el retorn cap Vilanova.

M.Carme Barceló i Martí

Tota la colla fent-se retratar davant les Roca Foradada del Montsià. Foto: Josep Blanes

BOLETS URBANS

Moltes vegades passejant o badant pels pobles o ciutats observem en qualsevol racó, a voltes inesperat, alguns bolets que surten dels troncs dels arbres.

Aquests éssers biològics fantàstics no tenen clorofil·la i per tant han d'obtenir el seu aliment a partir de matèria orgànica morta, són els fongs sapròfits, netejadors de les restes que queden als boscos, sense la seva feina aquests quedarien coberts de restes vegetals i animals i la instal·lació de nous

organismes seria difícil. També poden cercar l'aliment a partir de matèria orgànica viva, són els fongs anomenats paràsits, viuen sobre plantes i animals. Hi ha molts fongs que són simbionts i associen amb altres organismes com les algues formant els líquens o bé s'associen amb les arrels d'arbres o plantes constituint les anomenades micorizes. Això fa que quan anem a buscar rovellons ho fem en una pineda o avetosa, perquè s'associen sobretot a les arrels d'aquests

arbres i quan anem a buscar ous de reig anem a cercar-los als alzinars o castanyers.

És per aquest motiu que algunes vegades -i especialment aquest any que ha estat excepcional pel que fa als bolets- hem vist en alguns llocs de la nostra vila, a l'avinguda de Cubelles o a la Rambla Principal, uns bolets carnosos que sortien de la base del tronc dels plàtans vells. Aquests arbres malaltissos pel pas del temps han sigut parasitats pel miceli del fong, en aquest cas pel del pollancró

(*Agrocybe aegerita*), que quan té les condicions de llum, humitat i temperatura adequada forma l'aparell reproductor del fong anomenat bolet (lloc on es produeixen les espores) i que podem menjar o no depenent de l'espècie.

El pollancró es tracta d'un bolet comestible, encara que no té gaire tradició culinària, de barret convex de color bru fosc quan es jove i progressivament a l'envel·lir va tornant-se més pàl·lid. La seva superfície es presenta sovint trencada o rebregada. A sota del barret trobem un himeni en làmines de color beix clar que quan maduren les espores es tornen brunes. El peu és cilíndric, encara que a vegades el podem trobar corbat, de color blanc, on podem observar un anell membranós també d'aquest color. Té una olor afrutada agradable i viu sobre troncs generalment morts de pollancres, però també és freqüent sobre plàtans, acàcies o saüc. Aquest bolet s'ha cultivat amb èxit igual que el xampinyó (*Agaricus bisporus*) i la gírgola (*Pleurotus ostreatus*). És un bon comestible, però es recomana eliminar el peu per la seva consistència cartilaginosa. És difícil de confondre'l amb altres espècies a causa del seu creixement sobre fusta, el seu color i la seva olor. És comú des de la primavera fins a la tardor.

El gènere *Agrocybe* consta d'unes 20 espècies totes sapròfites que estan distribuïdes en dos grups, un que té anell i l'altre que no en té. L'esporada és de color tabac i les espores són llises.

M. Carme Barceló i Martí

Pollancró en un plàtan del carrer de Cubelles de Vilanova. Foto: Salvador Butí

FEM CAMÍ!!!

Pròleg

Fem camí... per a arribar a Santiago i haver completat el nostre Camí de Sant Jaume. Són aproximadament uns 750 km des de Roncesvalles.

Escric aquestes ratlles quan ja hem fet totes les etapes de Navarra, o sigui fins a Viana (6 etapes). Això ens permet poder tenir una primera impressió d'aquest camí tan emblemàtic. La decisió de fer el camí ha estat tan ràpida com sorprenent, tota vegada que els meus amics Paco i Josep Maria tot just acabaven de fer-lo aquest estiu amb bicicleta. Ells el tornen a fer, aquesta vegada a peu, i jo el Carles, m'hi apunto !!!

Hom es pot preguntar, per què fer el Camí de St. Jaume? Suposo que cadascú pot donar la seva raó. Nosaltres, excursionistes, el podem veure com un GR, però, de veritat, penso que

existeixen molts aspectes que el fan absolutament diferent d'un sender senyalitzat. Poden ésser de tipus: religiós, cultural, històric, esportiu, paisatgístic, turístic, etc., però també hi ha aspectes importants que cal considerar, el tracte amb les persones, unes que fan també el Camí, amb les quals hi coincideixes caminant, en els pobles o en els albergs, altres persones que d'una manera o altra les trobes en els diferents llocs de pas, amb les quals tens experiències positives unes vegades i bastant desafortunades altres.

Fer el Camí de Sant Jaume segur que no et deixarà indiferent, són molts dies, molts quilòmetres, molts llocs, moltes anècdotes, molt sacrifici, molts moments de desànim, molts pobles i ciutats, molts paisatges diferents, moltes esglésies i monuments i moltes hores de pensar caminant, per a fer camí, el

nostre Camí de St. Jaume, un repte difícil i, sobretot, un veritable exercici de convivència.

Els vostres amics:

PACO,
JOSEP MARIA
i CARLES

NAVARRA

Etapa N° 1
Roncesvalles - Zubiri
Dia 29 - 10 - 2002

Hem sortit de Vilanova a les 6 i hem arribat a les 11 hores a Roncesvalles. Una noia massa seriosa ens ha fet omplir una butlleta i, després de pagar, ens facilita la credencial amb el primer segell, el carnet d'identitat que ens fa peregrins, ara ja són les 12 hores i comença l'aventura.

El dia és bo, caminem entre fagedes i rouredes molt agradables que ens portaran en 30 minuts a Burguete, poble/camí amb cases de pedra tipus alpí, continuem el camí fins arribar a les 13:30 a Espinal, poble molt semblant a l'anterior, moltes cases de pedra blasonades, travessem un pont en obres, el paisatge és molt bonic, pugem el port de Mezquiriz i a les 15 hores arribem a Biscarreta afamats, demanem per dinar i de males maneres ens treuen dient, allà davant al Bar! La del Bar no ens fa fora, li traiem les paraules de la boca i ens prepara uns entrepans i després ens segella. Pugem el port d'Erro, comença a fer-se fosc i finalment amb llanternes arribem a Zubiri. Són les 7 hores. No saltem d'alegria per l'alberg! Paguem i som

Pont medieval del riu Argi (Pamplona). Foto: Carles Gómez

segellats. Ens ha agradat molt la caminada! Hem fet 21,6 km.

Etapa Nº 2 **Zubiri - Pamplona** **Dia 30 - 10 - 2002**

Hem descansat, a pesar de les "orquestres" nocturnes, sortim a les 8:30 de l'alberg i no podem esmorzar, tot és tancat, ho farem al proper poble a 4 km. Arribem a Larra-soaña, trobem més d'una casa que ens fa parar i finalment som al cafè dels peregrins, tota una institució, l'amo del tros està cansat i ho vol deixar en dos o tres dies, però encara té l'esma de preparar-nos uns ous amb unes "xistorras" que ens fan resar i xupitar. Descobrim una especialitat, vigasós per a gurmets! Caminem i a les 12 h arribem a Zuriain, en un creuament, un camió sense el conductor i molta policia. Ens apropem a Pamplona, trobem el pont i l'alberg de Trinidad de Arre, entrem a Villaba on hi dinem a les 14 h. Després de traspasar Burlada fem cap al pont i la muralla de Pamplona, finalment arribem al centre. Segellem! segellem! compostelana guanyarem! El Paco se'ns en va a buscar el cotxe i nosaltres cap a l'alberg de Zizur Menor, on hi arribem de nit a les 18.30 h. El Carles arriba KO amb els peus fets un nyap. L'alberg està quasi ple i comencem a veure cares conegudes que com nosaltres estan fent el Camí. El Carles vol plegar! Hem fet 25 km i en portem 46,6 km.

Etapa Nº 3 **Pamplona - Puente la Reina** **Dia 31 - 10 - 2002**

Nits màgiques musicals que et fan descansar, el Carles es lleva en condicions de continuar, són les 8:15 quan sortim de l'alberg, no hi ha bars oberts, trobem una granja-forn on ens preparem un entrepà. Són les 9:30 quan comencem a caminar cap al Perdón. Trobem Zariquiegui i la seva bonica església romànica de San Miguel, després arribem al punt més alt del Perdón a les 11:30 h. Hi ha un monument al peregrí i el parc eòlic del ma-

teix nom. Hem tingut sort, el dia és bo i des d'on som podem veure els dos vessants amb una panoràmica que s'ho val. Comencem a baixar, arribem a Uterga a les 12:30 i a Muruzubal a les 13:30. Descansem junt a una font i prenem una decisió important!, canvi de botes per sabatilles. Arribem a Obanos a les 14:15 on dinem. El tram final de l'etapa el fem entre camps de sembrats amb unes vistes molt boniques, fins que a les 16 hores entrem a Puente la Reina. Ens quedem al refugi de P.P Reparadores (el Carles demana informació sobre això), el lloc està molt bé i trobem un tracte exquisit que fins ara encara no havíem tingut, d'acord amb els nostres antecedents musicals, ens posen en una habitació tots sols. Hem fet 18,1 km i en portem 64,7 km.

Etapa Nº 4 **Puente la Reina - Estella** **Dia 1 - 11 - 2002**

Ha estat una nit experimental, havíem comprat a Puente un medicament per a no ésser tan musicals durant la nit i ja ens tens als tres, amb una gran tireta que et pressiona el nas i t'ho aixecava tot, però que, de veritat, no va solucionar ni el problema musical de la zona alta ni sobretot, la de la zona baixa. Sortim a les 8:15, tot tancat, tirem endavant fins a trobar el primer poble del camí, Mañeru, passem davant

Monument al peregrí a Puente la Reina. Foto: Carles Gómez

d'un cementiri que està obert i ple de gent i flors, el dia és bo, fa sol i el paisatge és agradable, aquest poble té un aire medieval amb moltes cases amb blasons, ens diuen que segurament podrem esmorzar en el poble següent, Cirauqui (que en basc vol dir: niu d'escurçons), anem bé!, hi arribem i ..., tot tancat, però... un vellet ens veu i diu, jo els obriré el bar. Quan li diem que volem uns entrepans, l'home ens diu que ens espavilem i ja tens el Josep Maria tallant pernil i el Carles buscant una botiga on comprar pa i tomàquets i una vegada més, preparant-nos l'esmorzar. El pernil és molt bo i el vi també, però hi ha qui prefereix la beguda estrella, el vigasós! Cirauqui és un poble molt bonic que està al cim d'un turó i on es respira un ambient de pelegrinatge. Segellem lliurement! A partir d'aquest poble comencem a caminar per una calçada romana i arribem a Lorca a les 11:45, continuem fins arribar a Villatuerta, mengem on podem i el que ens donen, arribem a Estella a les 16:30. Pernoctem a l'al-

Alto del Perdón. Foto: Carles Gómez

berg "Los amigos del camino de Santiago" trobem cares conegudes, ens posen en una sala on hi entrem en calçador de tan plena que estava, però aprofitem per colar-nos en una altra sala on estem millor. Passegem per Estella, en basc Lizarra, ciutat històrica. Avui hem fet un sopar pactat (cocinillo). Hem fet 20,1 km i en portem 84,8 km.

Etapla N° 5 **Estella - Los Arcos** **Dia 2 - 11 - 2002**

Per primera vegada hem pogut esmorzar a l'alberg, hem sortit a les 8:15 i en una hora estàvem just a les portes de les Bodegas de Irache on hi ha una font d'on raja vi. Prop hi ha el Monestir d'Irache, parada obligada per a qualsevol pelegrí. La visita del monestir és lliure de peatge i fou molt interessant ja que disposa d'un patrimoni important que cal veure, sobretot l'església. Continuem la caminada passant entre molts camps d'alzines, a la nostra esquerra podem observar el Montejurra, trobem el poble d'Azqueta per on passem a les 10 h i del qual, des de feia estona, podíem ja observar d'una forma destacada el Castell de San Esteban, del segle X, situat en el cim d'una muntanya al costat del poble. Trobem la Fuente de los Moros, del segle XIII, i tot seguit Villamajor de Monjardín, són les 11 del matí. Comencem el tram

d'etapa més dur de tots els que fins ara hem fet, per a arribar a Los Arcos hi ha bones pistes però no s'acaben mai. Són quilòmetres i quilòmetres entre camps d'un color marró fosc, que precisament ara els estaven sembrant i que amb els camps de vinya on els ceps tenien uns colors d'ocre i les muntanyes de pins d'un verd fosc, donaven lloc a unes panoràmiques impressionants, ideals per als bons fotògrafs. A Los Arcos hi vàrem arribar pràcticament morts, però el dinar ens va permetre recuperar forces. Després, continuarem el camí uns quilòmetres més per a no fer-los l'endemà, ja que les nostres esposes venien a passar els darrers dies amb nosaltres i precisament

ens venien a buscar en cotxe en el lloc on poguéssim arribar, o sigui, prop de Sansol. Fou una nit diferent, dormirem en el Hotel Jakue de Puente la Reina. Hem fet 30,4 km i en portem 115,2 km.

Etapla N° 6 **Los Arcos - Viana** **Dia 3 - 11 - 2002**

Hem anat a buscar el cotxe que havíem deixat a Zizur Menor i tot seguit hem esmorzat a l'hotel. Com que el dia abans ja havíem fet part de l'etapa, comencem a caminar ja tocades les 11:30 des de Sansol, abans d'arribar ens trobem amb un bon grup de caçadors, tota vegada que era el primer dia que s'aixecava la veda. El dia era bo i de seguida trobem Torres del Rio i una forta pujada, travessem la carretera i caminem entre molts camps de vinya i també una bona estona molt a prop de la carretera, fins que comencem a veure Viana, on hi arribem quan eren perfectament les 14:30 i on ens estaven esperant les nostres esposes per a anar a dinar a Logroño. Viana, tot i que no la poguérem visitar com caldria, es veu una ciutat històrica i monumental, on destaca sobretot l'església de Santa Maria. Viana és el darrer poble de Navarra i en la propera etapa ja entrarem a la Rioja. Hem fet 11,5 km i en portem 126,7 km.

Església romànica de San Miguel de Zarigüegui. Foto: Carles Gómez

ESCALADA A LA SACA GRAN (MONTSERRAT)

Divendres típic a la Talaia. En arribar em sorprèn la presència d'un company que feia temps que no estava entre nosaltres, en Fernando, un cordovès tècnic de RENFE que treballa a Catalunya i viu, mentre li duri la feina, a Vilanova. Ell ja feia ben bé quatre anys que havia tornat a la seva ciutat en finalitzar la feina a la zona, que li va durar dos o tres anys.

Tot fent-la petar i recordant escalades realitzades en la seva anterior estada entre nosaltres, amb una gràcia especial que té com ningú, em convida a fer una escaladeta i jo, que em deixo seduir fàcilment, li dic de seguida que sí. Que et faria gràcia

Montserrat? - li pregunto. Si, i què farem? La Saca Gran, l'agradarà l'escalada, l'aproximació en què gaudiràs de bones vistes i l'esmorzar al Bar del Bruc.

Dia calorós. A poc a poc, i després d'esmorzar, ens enfilem des de l'aparcament de Can Masana camí del coll de la Portella i seguim després cap al Serrat de Ponent, on tenim el nostre objectiu: la Saca Gran. Aquesta agulla és la més alta de la regió occidental i per tant té unes magnífiques vistes sobre bona part del territori.

La via escollida per aquesta ascensió és la clàssica Aresta Brucs. Comencem enfilant-nos per un diedre molt marcat IV°.

Al començament la pedra és un xic desfeta però a poc a poc es torna bona per progressar. En arribar al final del diedre travessarem a la dreta una placa III° i trobem la primera reunió.

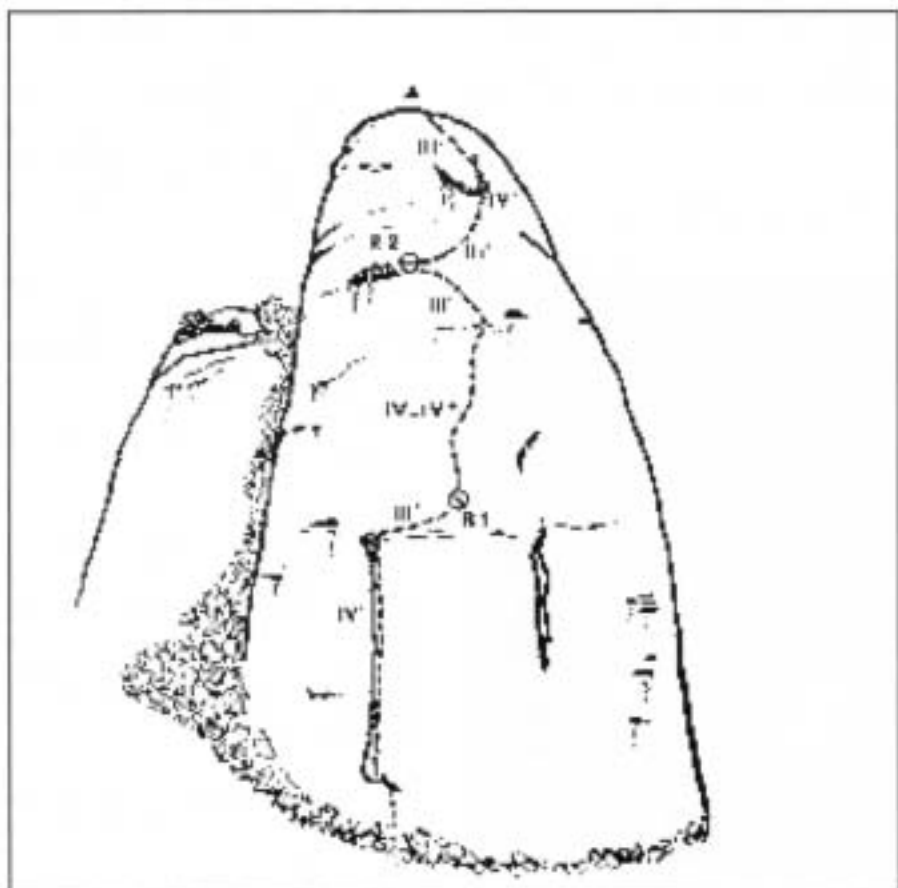
Seguim escalant per una placa IV - IV+ amb lleugeres zigues-zagues buscant les zones menys complicades. Més amunt l'escalada es torna menys difícil III°, per arribar a un replanet situat un xic a la dreta on farem la segona reunió.

El darrer tram de via segueix cap a la dreta en diagonal III° ascendint fins a trobar-nos amb una llastra que tenim damunt, amb un pas un xic difícil IV°+. Hi ascendim i al cap de poc l'agulla perd verticalitat i escalem cap al cim amb més facilitat III°.

Finalitzada l'escalada podem contemplar la bonica panoràmica que ens ofereix aquest cim. El dia és clar, fa un bon sol i el típic aïret montserratí ens refresca mentre tan sols una lleugera boirina enteranyina l'horitzó allà on ja se'n perd la vista.

Davallem de l'agulla amb rapel pel cantó est arribant al camí amb facilitat. Recollim el material després d'aquesta escalada tan segura i recomanable per aquells que vulguin gaudir com nosaltres d'una matinal ferma i enfilem el camí de tornada per anar a regar l'escalada amb una beguda ben refrescant. En Fernando ja es posa deures per al futur. Toni, la propera al Cavall Bernat abans que me'n torni a anar...

Escalada realitzada per Fernando Villegas i Toni Castelló l'estiu del 2002

Toni Castelló

LA FUGIDA DE MONTSEGUR (PRIMERA ETAPA)

Fa un any que vam finalitzar el GR dels Bons Homes, vam arribar a Montsegur i vam participar en la festa de la nit de l'aplec occitano-català amb la pujada amb torxes fins al peu del castell, va ser el final d'un itinerari que s'havia iniciat a Queralt i que ens havia fet recórrer camins d'alt interès del nostre Pirineu.

Ara ens hem proposat fer un camí que ens retorni de Montsegur i per això hem titulat el nou itinerari "La fugida de Montsegur".

La idea és fer un itinerari per la muntanya del Prepirineu occità i català intentant passar pels llocs més normals i interessants des del punt de vista excursionista i geogràfic. Mentre gestàvem la possibilitat de fer aquest itinerari van sortir publicats a la revista Muntanya del Centre Excursionista de Catalunya, números 840 i 841 corresponents als mesos d'abril i juny del 2002, dos articles titulats "Una provable ruta del tram càtar de Montsegur al Donesà" de Lluís Willaert i Geresà i Josep

El grup a la Creu de Morencí. Foto: Josep Blanes

Nuet i Badia, on a part d'altres interessants comentaris hi ha una proposta d'itinerari amb la descripció i horaris des de Montsegur a So. Vam creure que valia la pena que, amb lleugeres modificacions, aprofitéssim aquesta feina i per tant serà en aquesta primera fase

la nostra referència constant, i on es pot veure un detallat relat amb descripció i horaris. En general el desconeixement d'aquesta zona és molt gran i és una llàstima que indrets tan propers no formin part de les nostres vivències.

A hores d'ara encara no tenim definit l'itinerari en concret que pensem seguir, però la idea general és clara i per començar, aquest mes d'octubre del 2002, concretament els dies 26 i 27, hem escollit fer una primera etapa que per ella sola ja justifica tot l'itinerari.

En realitat no ha estat una zona del tot desconeguda pels senderistes de la Talaia, ja que vam fer en sentit invers la darrera etapa del nostre Camí dels Bons Homes i igual que l'altra vegada es va fer en dos dies per la llargada de l'itinerari i per la distància a recórrer amb l'autocar.

Per tal que en quedi una referència escrita, faré una breu descripció del camí seguit.

De camí cap a Montsegur en un paisatge de tardor. Foto: Josep Blanes

El grup dalt del Pic Forcat. Foto: Josep Blanes

L'itinerari es va dividir en dues parts, la primera va anar de Lavelanet a Montsegur i la segona de Montsegur a Prades. El dissabte 26 d'octubre vam arribar al migdia al poble de Lavelanet, suficientment gran perquè la quarantena de participants pogués trobar lloc per dinar. No va ser massa fàcil ja que alguns restaurants estaven tancats, però més o menys tothom va menjar i a l'hora prevista es va iniciar des del mateix poble la pujada cap al castell de Montsegur.

La primera part del camí va ser una mica ensopida ja que, a part que no feia un temps excel·lent, va transcorrer per carretera asfaltada estreta i força propera a les zones habitades, però en iniciar-se la pujada cap al coll de Morencí les fagedes ens van envoltar i el paisatge tardorenc va ser present pertot. Bolets, fulles caient, fulles de colors encara per caure, tot allò que fa que a la tardor els boscos siguin tan bonics. La pujada va ser intensa, es començava a notar que no seria una excursió de GR normal. I el comentari sobre el pendent que feia el camí era el més intercanviat entre els que encara tenien alè per poder parlar.

La Creu de Morencí, un lloc carregat de llegendes i de màgia, que ens transporta a l'època dels druides,

ens permet fer un reagrupament i tot fent algunes fotografies recuperar forces. Ara el camí serà més suau i aviat veurem el castell que passarà a ser el comentari principal del grup.

L'última part del recorregut torna a ser una fageda amb arbres molt alts que deixen veure els espadats de la

roca on hi ha el castell entre les seves branques encara carregades de fulles, tot caminant mig submergits en restes vegetals.

L'autocar ens esperava a l'aparcament que hi ha a la vora del Pla dels Cremats i ens va portar al Poblet de Montferrier, a l'alberg de "la Freychede", on ja ens esperava el sopar i els llits.

Una estona després els mòbils treien fum, encara que no tots van aconseguir la comunicació i un passeig pel poble solitari va fer tirar avall el sopar força abundant.

L'endemà al matí, dia 27 d'octubre, després d'esmorzar, l'autocar ens va tornar al castell i al petit poble de Montsegur on vam iniciar la segona part de l'excursió.

El primer objectiu va ser el coll de la Peira, de 1.714 m, que ens va durar quasi tres hores. És una pujada llarga i constant que alterna el bosc de ribera amb les fagedes i al final els prats, però que tota l'estona manté un nivell paisatgístic molt alt.

A partir del coll de la Peira, l'itinerari que descriuen els autors de l'article de la revista "Muntanya" continua fins al poble de Causan i pel coll de Màrmara van a parar a Prades. Nosaltres vam creure més interessant, des del punt de vista excursionista encara que potser no històric, de pujar al Pic Forcat, de 1.929 m, i baixar directament al poble de Prades. Una consulta al mapa "2148 ET AX-LES-TERMES" de l'Institut Geogràfic Nacional francès ens permet tenir una idea clara i evident de l'itinerari proposat.

La pujada al Pic Forcat s'inicia en un coll molt ampli, el coll de Font Alba, que està separat del de la Peira per les instal·lacions de les mines de talc a cel obert de Trímus.

La primera intenció va ser passar per la part exterior de l'amplíssima pista que hi ha a la part més ex-

Pujant al Coll de la Peira. Foto: Josep Blanes

Vista aèria de l'alberg "La Freychede", a Montferrer. Foto: Anxu Talala

tema de la mina, però la nostra sorpresa va ser gran en veure que uns centenars de metres més enllà estava tallada per un impressionant forat que havien fet unes màquines per adequar les sortides d'aigua de la pedrera i que ens impedia totalment el pas.

Mentre discutíem la millor manera d'accedir a l'altre costat, un vigilant de les instal·lacions, amb força mala

educació, ens va venir a escridassar i ens va obligar a tornar endarrere i fer un camí totalment exterior, cosa que va comportar una bona 'sifonada' i ens va fer perdre una mica de temps. Tres quarts d'hora més tard ja estàvem en situació d'iniciar la pujada al Pic Forcat, una pujada herbosa però constant i força dreta d'uns quatre-cents metres.

Si la vista des del coll de la Peira

és interessant, la del Pic Forcat és millor i encara que el dia no va ser massa clar al Pirineu es podien veure quasi bé tots els cims des de la Pica d'Estats, les muntanyes d'Andorra i de l'Ariège i la carena divisòria d'aigües que separa la vall d'Orlú amb el Capcir i el Donassà fins al Pic del Tarbesó.

La baixada fins a la font de l'Andouze, on hi ha una pista que surt del coll de Màrmara, ens va fer recordar i meravellar-nos de com és possible que un any abans haguéssim pogut fer aquest itinerari fins al coll de la Peira amb una boira que no ens deixava veure a un pam del nas.

De la font fins al poble de Prades vam baixar pel barranc de la Gardie, una mica perdedor al principi però que en forta baixada ens va deixar al final del trajecte.

Immediatament vam tornar cap a casa, al conductor de l'autocar no li feia cap gràcia que se li fes fosc per les complicades i estretes carreteres que comuniquen amb Ax-les-Termes.

Salvador Buti

PLA DE LLICÈNCIES 2003			FEEC - SABADELL GRUP ASSEGURADOR				
MODALITAT	A		B	C	D	E	F
COBERTURES	Infantil	Juvenil, Major				Expedients	Majors 75 Anys
Responsabilitat Civil	fins 60.101,21 €		= A	fins 60.101,21 €	fins 60.101,21 €	fins 60.101,21 €	fins 60.101,21 €
Despeses mèdiques							
Cures concertats	601,01 €	1.502,53 €	= A	3.005,06 €	il·limitada	il·limitada	0,00 €
Cures no concertats Espanya	300,51 €	601,01 €	= A	1.502,53 €	3.005,06 €	4.507,59 €	0,00 €
Cures no concertats estranger	0,00 €	0,00 €	= A	1.502,53 €	18.030,36 €	18.030,36 €	0,00 €
Mort (1)	3.005,06 €	6.010,12 €	= A	6.010,12 €	6.010,12 €	6.010,12 €	6.010,12 €
Invalidesa	3.005,06 €	6.010,12 €	= A	6.010,12 €	12.030,24 €	12.030,24 €	0,00 €
Despeses rescat	0	4.507,59 €	= A	9.015,18 €	9.015,18 €	9.015,18 €	0,00 €
Competidors (segons Decret 849/1993)	Catalanes		= A	Catalanes	Catalanes Estatals Internacionals	Catalanes Estatals Internacionals	no
ACTIVITATS COBERTES							
(1) Per augmentar les cobertures caldrà fer el canvi a una modalitat superior o transitar la corresponent ampliació temporal de l'assegurança a través de l'entitat	Excursionisme (2) Senderisme (2) Marxes (2) Campaments (2) (2) excepte en alta muntanya (2) excepte ruptura de neu (2) excepte campaments d'hivern (3)		= A (3)	les de la B + Alpinisme + Alta muntanya + Escalada + Descens d'engorjats + Bicicleta de muntanya + Curves de muntanya + Espeleologia (2)	les de la C + Esquí de muntanya + Esquí alpi (pista) + Esquí de fons + Telemark + Snow-board + Trineu de gossos	les de la D + Expedicions a zones polars - muntanyes + 7.000 m	Excursionisme Senderisme Marxes Campaments
AMBIT GEOGRAFIC	Espanya		= A	Espanya Pirineus francès Andorra	Tot el Món excepte zones polars i muntanyes + 7.000 m	Tot el Món	Espanya Pirineus francès Andorra
PUBLICACIONS: Vortex / Butlletí							
Categoria infantil	no	-	no	no	no	no	-
Categoria juvenil, major	-	no	si	si	si	si	si
PREUS ANUALS FEEC	FEEC		FEEC	FEEC	FEEC	FEEC	FEEC
Infantil fins a 13 anys	3,90 €	-	-	15,00 €	40,25 €	319,25 €	-
Juvenil 14 - 17 anys	-	8,10 €	16,45 €	39,25 €	67,00 €	330,00 €	-
Majors 18 - 75 anys	-	16,20 €	24,55 €	52,60 €	80,60 €	338,10 €	-
Majors de 75 anys	-	-	-	-	-	-	16,10 €
PREUS ANUALS habilitada	FEEC + FEDME		FEEC + FEDME	FEEC + FEDME	FEEC + FEDME	FEEC + FEDME	FEEC + FEDME
Infantil fins a 13 anys	4,60 €	-	-	15,70 €	40,95 €	319,95 €	-
Juvenil 14 - 17 anys	-	12,60 €	20,95 €	43,85 €	71,50 €	334,50 €	-
Majors 18 - 75 anys	-	24,60 €	33,00 €	61,05 €	89,05 €	346,55 €	-
Majors de 75 anys	-	-	-	-	-	-	44,55 €

(1) Per llei, en cas de mort d'un menor de 14 anys, l'assegurança només cobreix 3.005,06 €

SENDER DEL MEDITERRANI GR-92 PORTBOU - COLERA - PORT DE LLANÇÀ

1ª etapa: Portbou – Coll del Frare – Colera – Cala de les Assutzenes – Cap Ras –

Port de Llançà; 24 de novembre del 2002; 92 participants; 9,220 km

Avui, i tal com havia decidit la Junta (???) de combinar dos senders durant la programació del curs present, en cetem amb aquest el *sender hivernal*, que es concreta en el GR-92, un sender que ens farà resseguir la costa de llevant des de Portbou, situat a l'extrem nord-oriental de la comarca de l'Alt Empordà, fronterer amb el Vallespir, en els confins orientals de la serra de l'Albera, fins a les terres de l'Ebre i que ens proposem de fer durant aquest curs i successius alternant amb la ruta de la Fugida de Montsegur, que deixem per als mesos

Ambats al coll del Frare contemplem a l'altra banda la costa fins a Llançà. Foto: Josep Blanes

primaverals.

La idea de seguir aquest sender es veu que ha cridat l'atenció de molts socis senderistes i d'altres novells. La gent

s'hi ha engrescat de valent i això ho corrobora l'assistència massiva en aquest diumenge 24 de novembre a l'hora de sortida dels autocars de la Plaça de l'Estació de Vilanova: 6 del matí, 92 caminaires. Casualitat, no? Fem el GR-92 i l'encetem amb 92 senderistes... Tot i que els pronòstics del temps no han estat massa bons i durant la nit ha plovisquejat una mica, la gent no s'ha espantat. I ja ens teniu doncs dalt dels autocars camí de l'àrea de l'Empordà on farem una paradeta per esmorzar com cal. Hi arribem sobre un quart de nou i una mitja hora més tard, ja havent esmorzat, pugem novament als autocars per seguir camí cap a Portbou. Durant el trajecte hi ha hagut boira i una mica de pluja fina, però després s'ha anat esvaint i sembla que encara estarem de

Vista general de Portbou i del seu important entramat fronterer ferroviari. Foto: Josep Blanes

sort per caminar. S'havia previst arribar a Portbou sobre dos quarts de deu del matí però per una no sabem encara quina estranya combinació i embolic de carreteres hem fet un tomb de mil dimonis i, mig marejats amb tants revolts, hem arribat tres quarts d'hora més tard del previst. Total, que comencem a caminar exactament a les 10 h 20'. Sort que el trajecte d'avui és curt, una passejada, diuen...

Carregats amb la motxilla i molta il·lusió, comencem la caminada davant l'oficina de Correus de Portbou. Unes costerudes escales entre carrerons ens porten ja de bon principi a seguir un encara més costerut corriol que guanya alçada sense treva camí del Coll del Frare i ens allunya d'aquesta població fronterera. Una vila de formació moderna, sorgida amb la creació de l'estació de ferrocarril internacional i la duana, estació de grans dimensions i coneguda per tothom per les cèlebres cues per a la inspecció duanera, i que ara, mentre ascendim, podem anar veient juntament amb els terrats i teulats i el vistós campanar de la parròquia.

Ja som al **Coll del Frare**, a 205 m sobre el nivell del mar. Esplèndida vista sobre la badia de Portbou i la retallada costa nord del Cap de Creus. En aquest coll, tocant la carretera N-260 que hem creuat, podem veure alguns refugis o búnquers amb intrincats passadissos. Un curt espai de temps per agrupar-nos i fer-nos les fotos de rigor i

Un descans davant l'església de Colera. Foto: Josep Blanes

seguim fent camí, ara per la part sud de la carena, que planeja en alçada i ens ofereix una visió excel·lent i relaxant sobre la propera badia de **Colera**, població on arribem tres quarts d'hora després. Prop de la seva església fem un altre reagrupament de la colla i després continuem tot creuant la població i sortint-ne pel carrer Escorxador. Més endavant travessarem la **riera de Molinars**. A l'esquerra podem veure ara el gran pont de ferro construït a final del s. XIX per la línia del ferrocarril de Barcelona a Portbou, i que salva la vall on s'assenta el poble entre aquest i la platja. Després d'un tram de bosc de pins i alzines fem cap al **coll de Sant Antoni** (75 m). Creuem la carretera N-260. Vista al sud de les platges del Garbet i el Cap Ras i tota la costa fins a l'extrem del Cap de Creus. Rebutgem una pis-

ta que ens menaria al Castell de Molinars i a l'antiga església parroquial de Sant Miquel de Colera, romànica, a uns 4 km a ponent de Colera, i baixem cap al sud per un corriol que porta primer a la riera i després a la **platja de Garbet**, on ha nascut un barri d'estiuieg i on el nostre GR hi fa el seu recorregut. Han començat a caure quatre gotes que duren pocs minuts i alguns hem obert el paraigua però tot i així l'ambient és relaxant i encantador, amb una claror i una tranquil·litat inimaginable en aquests indrets tan massificats durant l'estiu. Tot un privilegi per a nosaltres de poder-ne gaudir avui, així de tranquil i solitari.

Ja som doncs a primera línia de la costa. Fent alguna giragonsa per salvar uns penya-segats feréstecs i fantàstics sobre el mar, anem vorejant entre la costa i la carretera propera. Arribem a la **cala de les Assutzenes** i d'aquí es voreja el **Cap Ras** apartant-nos una mica del GR per retrobar-lo més endavant. Seguim cap al sud. Portem unes dues hores de camí i ja apareix davant nostre, ben a prop, Llançà. Abans d'arribar-hi, però, encara passarem per la **platja de Canyelles** i per la **Platja del Cap Ras**. Passada aquesta anem a sortir a la carretera de Portbou N-260 i tot seguint-la encara travessarem altres platges entre urbanitzacions que han envaït tota la part del litoral amb edificis de poca categoria inadequats al paisatge, com són les de la **platja de Grifeu**, la de San-

Caminant cap el Cap de Ras. Foto: Josep Blanes

ta Creu i de l'Argllera. Deixem la carretera a l'alçada de la platja de Sant Jordi i seguim ran del mar, voregem un petit embarcador i després d'un passeig empedrat passem el pont sobre la **riera de Llançà**, continuant pel passeig marítim farcit d'apartaments tancats i ambient desolat en aquesta època de l'any, fins arribar al **Port de Llançà**, punt

on acabem el nostre itinerari, quan són poc més de dos quarts de dues.

Ara toca dinar, i uns ho fan, com sempre, entaulats en algun dels pocs restaurants oberts en aquest conjunt mariner, i d'altres, també com sempre, tirant mà de la carmanyola o l'entrepà, asseguts al propi passeig marítim gaudint de l'entorn

i del bo que hi fa. Alguns que han anat al restaurant es retarden sobre l'horari previst i això determina que —després de l'esbrancada corresponent i ben merescuda— ens plantejem si anem o no a visitar el monestir de Sant Pere de Rodes, com era la idea inicial. Finalment es decideix que sí, a pesar que la tarda ja és hora avançada, però a mig camí es torna a girar mal temps i comença de nou a plovisquejar. Tot plegat fa que desistim de la visita al monestir i els autocars enfilen ja de dret camí de Vilanova on arribem prop de les vuit del vespre.

La ruta promet i ja ens donem cita per a la següent etapa, tot i que diuen que potser serà un pèl més llarga. Però, qui es resisteix a l'encant d'aquesta costa i de reveure Cadaqués?

Blanca Forgas

Ploviscant i travessant la platja de Garbet per enfilar-nos cap a Cap de Ras. Foto: Josep Blanes

SENDER DEL MEDITERRANI GR-92 PORT DE LLANÇÀ - PORT DE LA SELVA - CADAQUÉS

2ª etapa: Port de Llançà - Far de s'Arnella - Port de la Selva - Mas dels Bufadors - Cadaqués; 15 de desembre del 2002; 71 participants; 18,610 km

Ens havien arribat veus que l'etapa d'avui era de les millors d'aquest sender del Mediterrani, ens l'havien recomanada tant que no ens la podíem deixar perdre. I doncs som-hi! Tot i que avui l'assistència de senderistes no és tan multitudinària com en l'etapa

anterior. Potser s'han espantat un xic en saber que no era una passejada com l'altra, ja que aquesta gairebé arriba als dinou quilòmetres. Llàstima, perquè el recorregut s'ho val.

Sortim també a les 6 del matí de la plaça de l'Estació de Vilanova; som 71 caminaires. Si en l'etapa anterior patíem per por de la pluja, avui la certesa d'un dia esplèndid és gairebé absoluta. Enfilem carretera enllà camí de l'Àrea de l'Empordà on pararem a es-

morzar, i en acabat continuem amb els autocars fins al Port de Llançà, en el punt on havíem finalitzat l'etapa anterior, a la **Plaça del Port**.

Comencem la caminada quan són dos quarts de deu del matí i amb un bon sol. Tan bon punt iniciem l'etapa les càmeres fotogràfiques ja comencen a disparar-se i no pararan en tot el recorregut. Les panoràmiques són magnífiques des d'aquest **Camí de Ronda** que ens adreça al Port de la

Sortint de Port de Llançà pel camí de Ronda. Foto: Blanca Forgas

Punta i far de s'Arnella. Foto: Blanca Forgas

Selva, en primera línia de costa, un paisatge d'esculls i penya-segats entre xalets i el mar, Punta de la Farella i platja del mateix nom, Platja de les Tonyines, Platja del Cau del Llop, Punta d'en Feliu... El camí és escarpat i a estones es transita a una certa alçada per sobre dels penya-segats, d'altres s'entronca en carrers d'urbanitzacions fins al punt que un grupet de senderistes despistats es troben en el jardí interior d'un xalet i han de saltar una porta de reixa per continuar l'itinerari...

Amb la vista posada en els illots i cales que anem vorejant, amb un paisatge de bellesa innegable, anem fent via cap al **cap del Vol** i la petita **península de s'Arnella**, on fou bastit un far al començament del segle XX, far que albirem no massa llunyà. Hi arribem quan portem ben bé una hora de camí i on és punt obligat de reagrupament.

El GR passa entre el far i el mar i després pel costat d'uns antics búnquers. Reprenem el Camí de Ronda, ran de costa i posant atenció als penya-segats, no fos cas que rellisquéssim... Aquí s'inicia la corba de la **badia del Port de la Selva**, refugi natural tot i que és oberta al nord i s'hi pateix bastant en temps de tra-

mntana. La vista sobre la badia i la població propera és una autèntica delícia i més amb el temps assolellat que ens acompanya. Travessem la petita **platja o port de la Vall**, amb un càmping a tocar i on desemboca la riera de la Vall de Santa Creu. Al final de la platja el GR-92 segueix per sota de la carretera GE-612 i la cos-

Llarga pujada fins al Mas dels Bufadors. Foto: Blanca Forgas

Ambient a Cadaqués. Foto: Blanca Forgas

ta es fa menys escabrosa. Trobem un punt de confluència amb el GR-11, que procedeix del monestir proper de Sant Pere de Rodes, i aquí ambdós continuen junts per la carretera en direcció al Port de la Selva, ja molt proper, tot travessant la riera de Romanyac. Pocs minuts després entrem en el nucli del **Port de la Selva**, on fem un curt reagrupament. Aquí ens comencem a adonar que potser anem una mica massa relaxats i encara ens falta un llarg trajecte. Serà qüestió doncs de no encantar-s'hi massa.

Deixem el Port de la Selva i seguim la carretera de Cadaqués. Prop del cementiri de la població hi ha una mica de confusió però finalment encertem el camí. En un trencall deixem la carretera i enfilem un camí carreter, un camí pujador i recuperat que havia estat de gran amplada com mostren les parets laterals. Augmenta la pujada i al mateix temps la panoràmica en direcció nord. Veiem tot i que llunyana la retallada silueta del **castell roquer de Sant Salvador Saverdera**, emplaçat al cim més alt de la serra de Rodes (670 m) i, més endavant, quan ja hem pujat bastant i cre-

uem una coma o petita vall, podem distingir també el campar i part del recinte del conegut i important **monestir de Sant Pere de Rodes**.

Encara ens queda una bona pujada fins al **mas dels Bufadors**, situat a 310 m alt, un bon desnivell si tenim en compte que veníem de ran del mar. Amb esbufecs però també amb bon humor i sobretot amb molt bones vistes, arribem finalment al dit mas. Aquí s'acaba la pujada i ara tot vindrà de baixada fins a Cadaqués. Fem un altre reagrupament, més que merescut després de la llarga pujada de més d'una hora, descans que aprofitem per menjar quatre ametlletes i fer fotografies de la panoràmica que ens envolta, sobretot del massís del **Cap de Creus**.

Deixem aquest indret i empremem el flanqueig del vessant nord del Puig dels Bufadors i la Muntanya Negra per un estratègic i ben traçat camí. Bones vistes sobre el Cap de Creus i el mar, construccions de bordes de pedra seca, feixes i marges, un bonic pont sobre el torrent que baixa del Puig dels Bufadors, rocam de formes singulars clivellat per

l'aigua i la tramuntana... El GR-92 abandona el camí carener i va a trobar-ne un altre més a la dreta per fer el descens cap a Cadaqués. Anem baixant de manera notable mentre el poble de Cadaqués va apareixent al davant nostre, a poc a poc. Bonica vista sobre el nucli de població i la seva badia, un dels trams emblemàtics del GR-92 que tant ens havien recomanat.

Després d'un tram de camí entre altes parets de pedra seca, arribem a la carretera d'accés a Cadaqués i Port Lligat, i entrant a Cadaqués tot baixant per la carretera principal anem fins a ran de mar, al costat de la desembocadura de la riera de Romanyac, on acabem l'etapa d'avui, quan són més de les tres de la tarda. El trajecte era llarg i a més ens hi hem entretingut una mica més del compte, però pensem que el paisatge s'ho valia. Uns al restaurant, altres al casal del poble i altres en guinquetes al passeig marítim, dinem i fem petar la xerrada fins que toca tornar als autocars. Abans, però, farem un tomb pels carrerons d'aquesta bonica població i ens arribarem al punt més enlairat del nucli antic per visitar l'església parroquial de Santa Maria, amb l'interessant retaule barroc de l'escola de Vic, el més notable —diuen els entesos— de l'Empordà.

A les cinc de la tarda tocata i fuga cap a Vilanova. Dalt de l'autocar qui més qui menys fa la capcinada de reglament després del llarg camí i cúmul de sensacions paisatgístiques... Una meravella de costa! Tot-hom coincideix en el comentari. Com serà la propera etapa? Serà qüestió de no perdre-se-la!

Blanca Forgas

LLIBRES PER A LA VOSTRA BIBLIOTECA EXCURSIONISTA

Darrerament han aparegut a la panoràmica editorial de caire excursionista o muntanyenc molts llibres que caldrà tenir-los en compte a l'hora de formar les nostres biblioteques casolanes, fins i tot per a consultar abans de sortir a caminar per la muntanya. N'hem escollit mitja dotzena per començar, de preu assequible, tres dels quals són guies amb les quals podrem conèixer millor les contrades més properes, mentre que un parell toquen qüestions històriques i l'altre és un manual per als no iniciats. Us en donem les dades editorials i us en fem un resum telegràfic. En properes edicions de la Revista presentarem altres títols.

Josep Blanes

El Cadí, el Moixeró i el Pedraforca

Col·lecció:

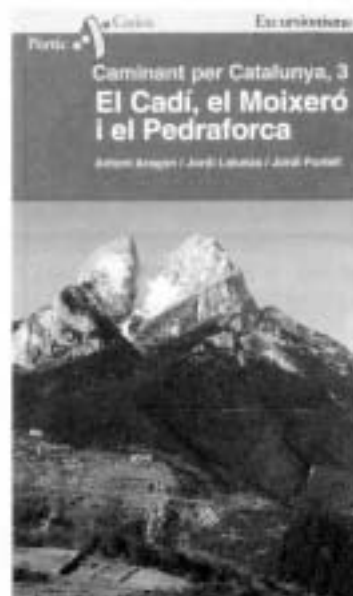
Caminant per Catalunya-3

Guies Editorial Pòrtic

Autors:

Antoni Aragon, Jordi Lalueza i Jordi Portell

Es tracta del tercer volum d'aquesta col·lecció de guies excursionistes. Correspon en aquesta explicar-nos, de forma clara i planera, un seguit d'excursions per la zona de pre-pirineu que trobem entre la vall del Llobregat i la vall del Segre, mentre que el límit superior seria la Cerdanya i l'inferior el trobaríem a la depressió central catalana. Molts d'aquests itineraris són per damunt dels 1300 m i alguns altres depassen els 2000, i des dels quals podreu gaudir d'unes vistes excel·lents. Un dibuix esquemàtic us ajudarà a situar els recorreguts i una fitxa amb les dades i horaris i una bona descripció us facilitarà escollir el trajecte que més us agradi.

CAMINEM PER L'ALT PENEDEÈS

J. Domènech, G. Espuñes i F. Masachs

LA BUTXACA DE MUNTANYA

CAMINEM PER L'ALT PENEDEÈS

Col·lecció:

La butxaca de muntanya

Autors:

Joan Domènech, Gabriel Espuñes i Fèlix Masachs

e-mail:

butxaca de muntanya@mailpersonal.com

Una guia per un terreny familiar, ben a prop de casa nostra: el Penedès, la qual ens presenta llocs prou coneguts, on fins i tot la Talaia ja hi ha realitzat algunes marxes, tot i que hi ha molts dels itineraris que ens permetran encara descobrir nous indrets, o si més no, poc visitats per nosaltres. Val la pena que tornem a descobrir l'Alt Penedès i guitem aquesta gran plana des de les serres que l'envolten.

Els autors han tingut la cura que la durada dels recorreguts no sigui ni difícil ni ultrapassi les quatre hores, perquè pugui fer-se en una sortida matinal.

EL GARRAF

21 RUTES DE SENDERISME I BICICLETA DE MUNTANYA

Col·lecció:

El Puig de l'Àliga (1)

Autor:

Juan Carlos Borrego Pérez

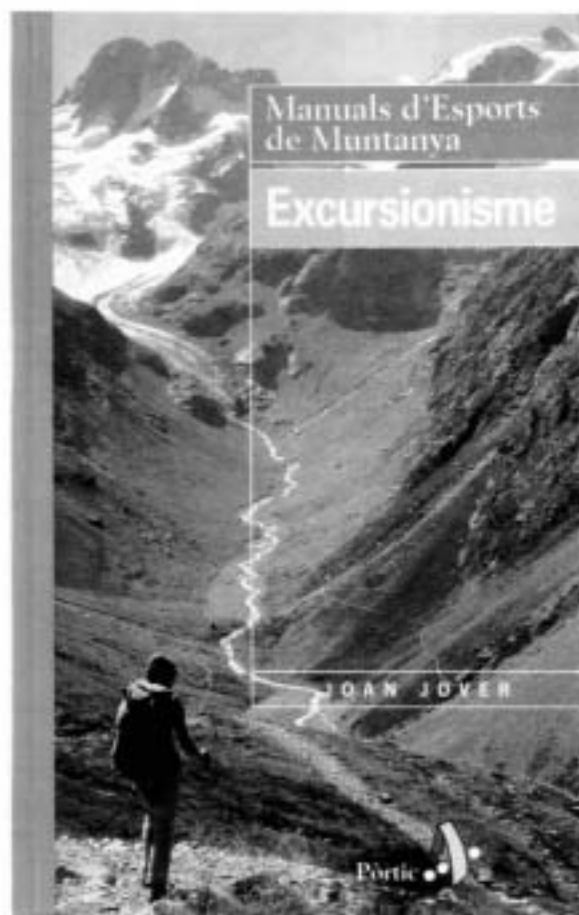
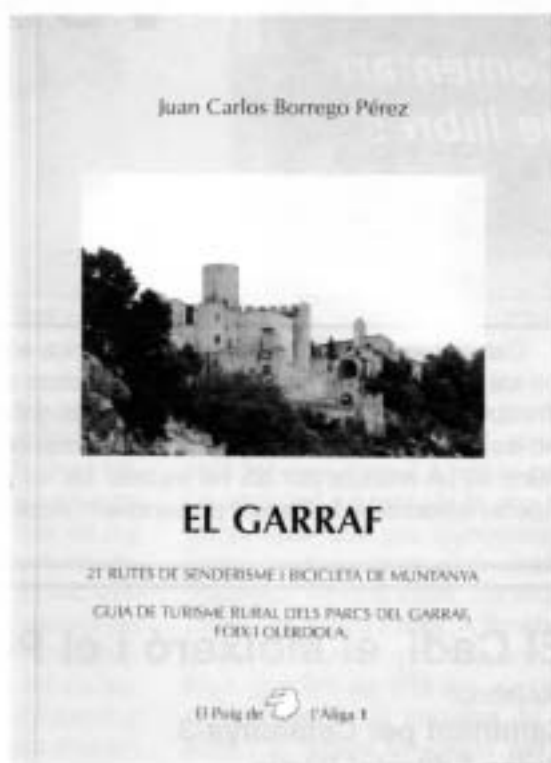
Editat per:

Grup d'Investigadors de les Roquetes del Garraf

Una altra guia amb itineraris de la nostra comarca: el Garraf, orientada preferentment cap al turisme rural i la bicicleta de muntanya, i que aporta una bona col·lecció de recorreguts per la geografia garrafenca, molts dels quals coincideixen amb els camins que la Talaia ha utilitzat en descriure algunes de les seves Marxes i Caminades Populars.

La majoria de recorreguts tenen una durada entre tres i quatre hores, però n'hi ha alguns massa llargs, de dotze i catorze hores, no gaire aptes per a turistes. També cal dir que els esquemes dels itineraris són poc explícits i caldrà ajudar-se d'un altre plànol de la comarca per a poder-se situar.

La descripció sembla correcta, i el pròleg denota bones intencions i coneixements dels indrets, per la qual cosa cal considerar-la una bona eina per tombar per la comarca i benvinguda sigui. En tot cas hem pogut veure que en el capítol de fonts consultades, els autors no s'han dignat consultar la Talaia, que són els qui - de llarg - tenim més itineraris realitzats al Garraf.

EXCURSIONISME

Col·lecció:

Manuale d'Esports de Muntanya

Autor:

Joan Jover

Editorial:

Editorial Pòrtic S.A.

Com el seu nom indica, és precisament un manual per iniciar-se en l'excursionisme i en l'anar per la muntanya. Essencialment va dirigit al jovent que vol conèixer les diverses activitats que es practiquen sota el genèric nom d'excursionisme. Cal que s'entengui que llegint el llibre, hom no s'assoleix encara la categoria d'excursionista complet i que només la llarga pràctica de tresscar molts anys per la muntanya confegeix a qui de l'excursionisme fa la seva afeció preferent, i l'ajudarà a comprendre i confirmarà tots i cadascun dels principis, tècniques, definicions i consells que el llibre ofereix.

Comença amb una introducció explicativa del que és l'excursionisme i les seves diferents branques i una resumida història del mateix, per entrar al capítol d'Equip i Material, i després entra en la Tècnica, en Activitats Diverses, La Muntanya Hivernal, Preparació d'una Sortida i finalitza amb Altres Aspectes Importants i Annexos. Senzill però pedagògic. Totalment recomanable.

CUADERNOS DEL VÉRTIGO

Col·lecció:

LITERATURA DESNIVEL (24)

Autors:

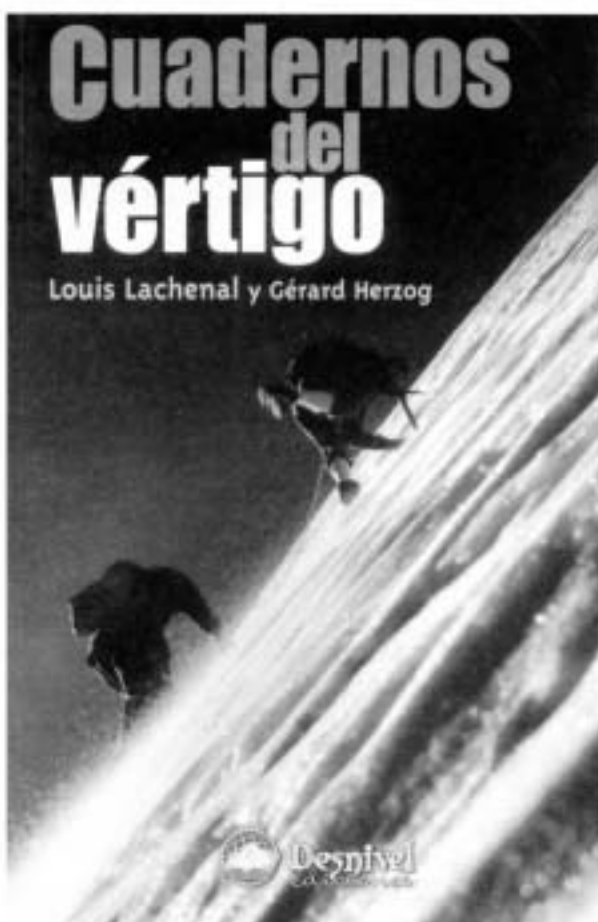
Louis Lachenal i Gérard Herzog

Editorial:

Desnivel Ediciones

Per als apassionats per l'alpinisme i l'alta muntanya. És sense cap dubte el testimoni emocionant i colpidor de la biografia d'un dels grans alpinistes francesos de tots els temps: Louis Lachenal, mort el novembre de 1955, engolit per una esbera de la gelera de la Vallée Blanche, quan baixava amb esquís des de l'Aiguille du Midi. Cinc anys abans, Lachenal, juntament amb Maurice Herzog, conquerien per primera vegada al món un cim de vuit mil metres: l'Annapurna, i així es convertí en una llegenda. "Cuadernos del vértigo" ja va ser editada l'any 1956, reunint les notes que Lachenal tenia per relatar les seves memòries.

Després de reunir nous originals que no s'havien inclòs en la primera edició, Gérard Herzog ha fet una nova versió, incloent-hi el Diari de l'Annapurna. Estem segurs que els afeccionats a l'escalada i a l'alta muntanya podran comprendre de seguida com escalava Lachenal, de qui el seu company Lionel Terray digué que estava "Tocat per les ales de la genialitat".

125 ANYS D'EXCURSIONISME A CATALUNYA

Col·lecció:

Terra Nostra (43)

Autor:

Carles Albesa

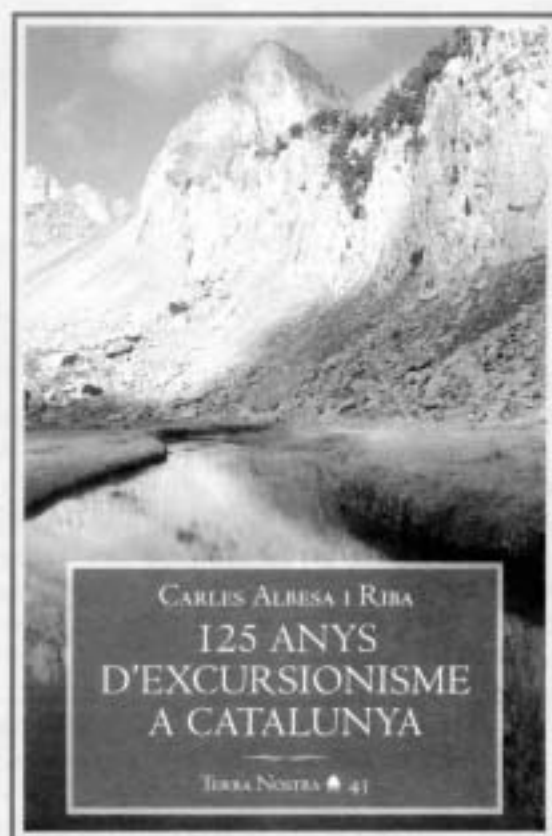
Editorial:

INFIESTA EDITOR

Com l'autor indica en la introducció del llibre, aquesta és una síntesi històrica de l'excursionisme català. I es va gestar al voltant del 125è aniversari del naixement de l'excursionisme, el 1876, amb la fundació de l'Associació Catalana d'Excursions Científiques. Una petita obra per a qui vulgui conèixer els principals passatges històrics d'aquest moviment que començà durant la nostra Renaixença, i que havent evolucionat considerablement amb els anys, ha continuat conservant els seus eixos fonamentals.

El llibre comprèn sis capítols i comença amb el període de 1876-1908: Dels orígens als esports de muntanya; segueix de 1908-1928: Dels esports de muntanya a l'excursionisme formatiu; continua de 1928-1939: De l'excursionisme formatiu al final de la guerra civil; i es completa amb els períodes 1939-1963: Del final de la guerra civil a les expedicions extraeuropees, 1963-1987: De les expedicions extraeuropees a les competicions d'escalada, i 1987-2000: De les competicions d'escalada al nou segle.

No cal dir que és un llibre que cal tenir-lo a l'abast a la nostra biblioteca. Totalment recomanable.

Notícies i comentaris

LLIURATS ELS PREMIS DEL CAMPIONAT DE CATALUNYA DE MARXES TÈCNiques REGULADES'02

El 15 de desembre passat, al Centre Social Titan de Cornellà de Llobregat, van lliurar-se els premis del III Campionat de Catalunya de Marxes Tècniques Regulades i que enguany coincidí amb la 39a edició de la marxa "El Cuc", organitzada per la UEC de Cornellà i celebrada el 24 de novembre a Saló (Bages). Després dels parlaments de benvinguda i agraïments, tant del president de la UEC de Cornellà, Sr. Victor Artís, com del president del Comitè Català de Marxes de la FEEC, Sr. Amadeu Inglés, va procedir-se al reconeixement dels guanyadors del Campionat de Catalunya, que van ser a nivell individual:

- Elisa Tomàs i Gener Aymamí (UEC de Sants) 1ers classificats

- Marta Vila i Jordi Planas (Club Exc. Ripoll) 2ons classificats

- Adrià Galín i Berenguer Galín (Foment Exc. de Barcelona) 3ers classificats

mentre que com a Entitats els campions van ser la UEC de Sants

En el mateix acte es van lliurar els premis de la marxa de "El Cuc", i es finalitzava amb un vermut de germanor.

LA WEB DE LA FEEC

POSA EN MARXA UN SERVEI DE CONSULTA AL S.G.I.M.

La FEEC i el Servei General d'Informació de Muntanya (SGIM) han establert un acord de col·laboració mitjançant el qual, i a través de la web de la FEEC, qualsevol federat té accés a la important base documental del Servei.

El Servei General d'Informació de Muntanya és una entitat catalana i membre de la FEEC que té com a principals objectius l'arxiu i difusió d'informació referent al món de la muntanya, en un àmbit geogràfic universal. El fons documental que ofereix aquest SGIM és totalment especialitzat en temes de muntanya (alpinisme, escalada, excursionisme, exploració alpina) en els seus vessants esportius, històrics o culturals. Actualment el fons del SGIM conté aproximadament 10.000 títols classificats en 16 grans grups a la biblioteca, uns 3.000 mapes d'utilitat excursionista/alpinística a la cartoteca, més de 5.000 capçaleres de revistes a l'hemeroteca, una fototeca amb fotografies de tot el món, una filmoteca majoritàriament formada per filmació d'ascensions a les muntanyes d'arreu del món, un munt de documentació privada i no comercialitzada i un índex del contingut dels anuaris més importants que es publiquen al

món sobre alpinisme. El Servei està situat a l'antiga església parroquial de Jonqueres, del segle X i restaurada, a Sabadell, i compta amb el suport de la Generalitat de Catalunya, la FEDME, la FEEC, la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Sabadell i la Euskal Mendizale Federakundea, i l'equip humà del SGIM per la gestió ordinària és de quatre persones, ajudats d'altres col·laboradors fixos per a tasques puntuals.

Per accedir en aquest Servei és necessari disposar de la corresponent llicència de federat de l'any en curs, així com una taxa de consulta d'un import de 8 €. A títol indicatiu els no federats han de pagar 15 €. Les despeses posteriors (cost fotocòpies, correus, etc) seran també a càrrec del sol·licitant. La forma de pagament s'establirà quan l'usuari i el SGIM es posin en contacte.

Atenent el caràcter altament especialitzat de la informació que s'ofereix, es recomana que les consultes siguin sobre temes que no es puguin obtenir fàcilment a través de mitjans convencionals (llibreries i biblioteques dels clubs).

NOTÍCIES DE LA COPA DEL MÓN D'ESCALADA EN GEL

Resulta que aquesta Copa del Món ha trontollat

Notícies i comentaris

abans de començar, ja que han hagut de suspendre la prova que es disputava al Quebec (Canadà) i que estava prevista per al 28 de febrer i l'1 i 2 de març i era la gran final d'aquest circuit de quatre convocatòries. Els organitzadors han al·legat greus problemes en el finançament de l'etapa canadenca.

Però han continuat els problemes per l'excés de calor, que va estar a punt d'impedir algunes de les proves de la primera etapa, que a hores d'ara (del 16 al 19 de gener) ja haurà tingut lloc a Val d'Aone (Alps italians) i sort que el fred va arribar a temps per a salvar entre altres actuacions els cursos d'àrbitres i de dissenyadors de vies de competició.

I com que no hi ha alternatives per la fallida del Quebec, la Copa del Món ha quedat reduïda a tres proves: Pitzal (Àustria) el 10 i 11 de gener, Val d'Aone (Itàlia) del 16 al 19 de gener i la de Saas-fee (Suïssa) del 23 al 25 de gener. En tot cas, si algun afeccionat està en forma encara tindrà temps de participar al Campionat del Món (única competició) i que se celebrarà a Kirov, a Sibèria, amb temperatures que es preveuen baixíssimes. La prova serà pel març.

NOU CENTRE D'INFORMACIÓ A L'ALBERA

La Junta Rectora del Pa-

ratge Natural d'Interès Nacional de l'Albera ha acodat obrir un nou centre d'informació d'aquest espai protegit, a la planta baixa de l'edifici municipal Can Laporta de la Jonquera. Aquesta obertura es farà a través d'un conveni que firmaran el Departament de Medi Ambient i l'Ajuntament de la Jonquera. En aquest espai d'informació al públic, que s'obrirà el primer trimestre del 2003, s'ubicarà una exposició sobre el patrimoni natural i cultural de l'Albera que tindrà caràcter permanent.

En el programa d'actuacions també s'inclouen la senyalització dels elements més significatius del paratge i diversos estudis de seguiment de la flora i de la fauna de la zona.

TAMBÉ LA GARROTXA COMPTARÀ AMB UN NOU CENTRE D'INFORMACIÓ

El Parc Natural de la Garrotxa també comptarà aviat amb un nou punt d'informació a Sant Feliu de Pallerols gràcies a la subvenció que el Departament de Medi Ambient farà per a la rehabilitació de l'edifici de l'antiga estació ferroviària de les Planes, a Sant Feliu de Pallerols, el qual es considera la porta d'entrada als visitants del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa de la banda sud, a la zona de la Vall d'Hostoles, on li cal la

instal·lació i adequació d'un nou punt d'informació, donada la circumstància que la Carta Europea de Turisme Sostenible, atorgada al Parc Natural de la Garrotxa el passat 4 d'octubre, preveu la descongestió del turisme en zones del parc com ara l'eix Olot - La Fageda d'en Jordà - Croscat - Santa Pau, diversificant-lo cap a d'altres indrets i generant un increment de la qualitat del servei i de l'oferta als visitants.

LA FEEC SUBVENCI-NA CINQ ACTIVITATS DESTACADES DELS ALPINISTES CATALANS EN EL 2002

El passat desembre la Junta Directiva de la FEEC, a proposta de la Comissió d'Activitats d'Alt Nivell i Expedicions que va estudiar les activitats realitzades enguany pels esportistes federats de casa nostra, va decidir entre aquestes qui rebria una subvenció com a mèrit a l'activitat desenvolupada aquests darrers dotze mesos.

Quatre activitats i/o esportistes han estat seleccionats, els quals en conjunt han desenvolupat un ampli ventall d'activitats. Les subvencions atorgades i els premis són els següents:

2.404 €, a l'Expedició Hidden Peak, procedent de Tarragona i encapçalada per l'Òscar Cadiach i que van obrir una nova via al Gasherbrum I Sud, de 7.069 m.

Notícies i comentaris

Aquesta via oberta pels taragonins porta el nom de "Tarraco Scipion", té 2.000 m de desnivell i entre 45° i 65° d'inclinació.

Una altra subvenció ha estat pel Ramon Julian Puigblanqué, "Ramonet", de la Unió Excursionista de Vic, el qual rebrà també 2.404 €, concedits pel seu mèrit esportiu en convertir-se en un dels màxims exponents de l'escalada esportiva a nivell mundial pel grau de dificultat aconseguit, havent encadenat la via Kinemàtix, amb una graduació 9a a les Gorges du Loup, França, així com un munt d'escalades de 8c+. El "Ramonet" està considerat per la premsa especialitzada mundial com un dels millors escaladors del món, havent ocupat la primera plaça en la Copa del Món de l'especialitat i guanyador de la darrera etapa, celebrada en Kranj.

També ha rebut subvenció Jordi Tosas i Robert, de la Unió Excursionista Lançanenca, per un import de 1.503 €, per un conjunt d'activitats entre les quals destaca l'ascensió i singular descens en snowboard de l'aresta oest de l'Shivling (Gharwal, Índia), i d'altres també importants tant als Pirineus com als Alps, així com remarcables activitats d'escalada en bloc fins a 8a+ i Dry Tooling.

Un joveníssim Edu Marin, de 16 anys, va rebre la sub-

venció de 1.050 €. Aquest noi és un escalador del Foment Excursionista Barcelona que ha encadenat diversos 8c+ (alguns amb només dos intents) i 8b a la vista, convertint-se en l'únic escalador del món en aconseguir-ho a la seva edat i en diversos escenaris com a Cuenca, Gorges du Loup a França, o Parke Juràssic també a França.

Es dona també un suport econòmic a Oriol Baró i Ramon, del Centre Excursionista de l'Alta Ribagorça, amb 901 €, per haver realitzat diverses escalades als Andes del Perú, entre elles la mítica paret oest del Chacraraju (via Bouchard, 900 m ED sup.), l'Ocshapalca sud (via Raíces Verticales 575 m MD+) i un intent no reeixit al Jirishanca Nord per la via Antiparkes, 800m VI / 5+ M5, que es quedà a cent metres del cim.

AENA CONTINUA EN LA LÍNIA D'INCOMPLIMENT SISTEMÀTIC DE LA NORMATIVA AMBIENTAL

DEPANA ens informava aquest passat novembre de la imminent adjudicació de les obres per a la construcció de la nova carretera d'accés a la Platja del Prat de Llobregat. L'actual carretera es tallarà, tant per l'ampliació de la pista actual com per la construcció de la nova pista. Aquesta nova carretera arribarà al mar per l'actual camí del cemen-

tiri del Prat, fins a tocar el límit de la Reserva Natural Parcial de la Ricarda resseguint-lo fins al mar. Aquest traçat provocarà afectacions sobre la Reserva Natural, les quals no han estat convenientment valorades ni quantificades i a les quals no s'han plantejat ni alternatives ni correccions.

Cal destacar que aquesta nova carretera, a mida que s'acosta al que serà la nova pista de l'aeroport, adopta un traçat singular sent soterrada gairebé 600 m fins passat el límit de l'aeroport amb el litoral. Aquesta obra provocarà una greu alteració de l'aquífer de les Reserves Naturals del Delta del Llobregat, tot i que és obligatori l'elaboració i exposició pública d'un estudi d'impacte ambiental segons el PEIN, i els decrets de creació de les Reserves Naturals del Delta del Llobregat, la Directiva d'Hàbitats, perquè afecta una zona ZEPA de protecció a les aus. Aquesta zona on es pretén construir aquest túnel es troba molt propera al mar i l'aquífer està a nivell de superfície, i cal comptar que cada cop que plou amb intensitat aquest lloc s'inunda. Cal que AENA elabori l'estudi d'impacte ambiental i s'aconsegueixi compatibilitzar la conservació d'aquest espai natural i l'aquífer amb la zona de seguretat aèria i la seguretat dels automobilistes i que AENA no incompleixi

Notícies i comentaris

cap dels compromisos que sap que ha de complir.

EXPEDICIÓ DE TARRAGONA A L'EVEREST PER A LA PROPERA PRIMAVERA

Una tercera expedició en nom de la ciutat de Tarragona intentarà la propera primavera assolir l'Everest, per la cara sud i amb la previsió de fer-ho sense oxigen (només portaran oxigen per a casos d'emergència mèdica), alhora que des del camp base pensen desenvolupar un projecte educatiu per als col·legis de Tarragona i que aquest desembre ja han començat a difondre instal·lant un "camp d'alçada" en el recinte del Parc Infantil de Nadal, amb neu artificial, maniquí vestit d'expedicionari i projeccions d'audiovisuals i vídeos de muntanya, i connexions per Internet assajant vídeo - conferències, etc.

L'expedició "Tarragona al Sostre del Món - 2003" la componen 9 experimentats membres del Centre Excursionista de Tarragona, encapçalats pel cap de l'expedició Jesús Elena Vera, i estan convençuts que a la tercera va la vençuda, i per això han escollit el vessant sud, pel Nepal, perquè és el que té més percentatge d'èxits i volen garantir a la ciutat aconseguir el sostre del món.

Cal recordar que en el primer intent de l'any 1997

pel vessant nord durant el post-monso, no van fer cim pel mal temps igualment que cap de les expedicions ho va aconseguir aquella temporada, mentre que al segon intent l'any 2000 pel costat del Nepal i pel corredor que puja fins al pilar sud, l'equip d'alçada va quedar-se a la cota 8740, només a 108 m de fer el cim. Desitgem ben cordialment que l'èxit acompanyi els tarraconins.

CURSES D'ESQUÍ DE FONTS

Quan aquesta revista surti a la llum ja s'hauran celebrat, però tenim anunciades dues importants curses d'esquí nòrdic, les quals prometen l'assistència de molts participants. La primera és la 4a Marxa Fontanera o Marxa Popular d'Esquí de Fons el 12 de gener, i a la qual es pot córrer a les distàncies de 10 o 25 km, tot dins els circuits i pistes de l'estació de Guils-Fontanera i ben a prop de Puigcerdà.

Mentre que la segona prova és la ja coneguda Marxa Beret, que organitza la Federació Catalana d'Esports d'Hivern i que se celebrarà el 2 de febrer a l'immens Pla de Beret, al peu de l'estació de Vaqueira. Aquesta cursa, també amb circuits de 15 i 25 km, està inclosa en el calendari de la FIS i també són els Campionats de Catalunya de Gran Fons. És qüestió d'engrescar-se i anar-hi.

EL PEIN DE BANYOLES S'INCLOU DINS LA LLISTA DE ZONES HUMIDES DE RAMSAR

En un comunicat de premsa, la Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural, DEPANA, fa saber que durant la 8a Conferència oficial de la convenció RAMSAR, que es va celebrar a València el passat novembre, el Consell de Ministres va acceptar la proposta del Departament de Medi Ambient de la inclusió en la llista oficial de zones humides de Ramsar, de tot el PEIN de Banyoles incloent-hi l'estany de l'Espolla.

Aquesta és una bona notícia, però també des de DEPANA volen animar el Departament de Medi Ambient a incorporar nous espais que igualment tenen un alt valor natural, paisatgístic, ecològic, social i cultural, entre els quals, pel seu valor natural, caldria considerar la inclusió del circ lacustre de Liat a la Val d'Aran, ampliar els Aiguamolls de l'Empordà amb la inclusió dels seus homònims del Baix Empordà, així com - encara que artificial - l'embassament d'Utxesa al Segrià, i finalment demanen incloure en la relació el Delta del Llobregat, altament amenaçat per les ampliacions del port, de l'aeroport i de l'AVE. Esperem que tinguin en compte aquestes peticions.

Mar Blau

SUPERMERCATS

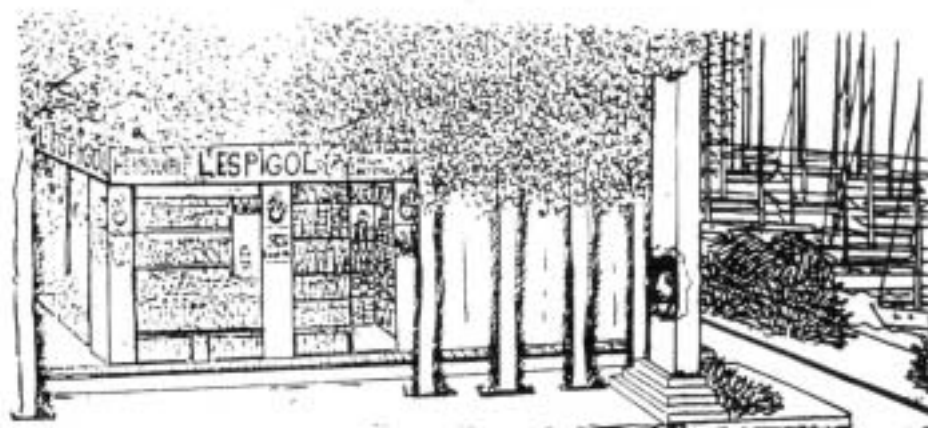

Carrer del Dr. Zamenhof, 28
Vilanova i la Geltrú
Tel. 93 815 92 14

Passeig Marítim, 215
Segur de Calafell
Tel. 977 16 37 11

I ARA MAR BLAU A CASA SEVA
www.e-marblau.com

HERBOLARI L'ESPIGOL

Herbes, dietètica, formatges i especialitats

**GRAN ASSORTIT
DE PRODUCTES
ENERGÈTICS
PER A
ESPORTISTES**

*** * ***

**ESPECIALITZATS
EN PRODUCTES
ECOLÒGICS**

Rambla de la Pau, 103 - Tel. 93 815 13 11 - 08800 Vilanova i la Geltrú

A Vilanova:
Pl. Soler i Gustems, 5
Francesc Macià, 50
Francesc Macià, 101

A Vilafranca:
La Parellada, 18

A Vendrell:
Àngel Guimerà, 32

A Sitges:
Sant Francesc, 18

TOT PER A L'ESPORTISTA

Intersport Olaria us ofereix un bon assortit de botes, motxilles i sacs per a tot tipus d'excursió i senderisme. Amb el suport de les marques

McKinley
Alpina
Boreal

Ferrino
Atomic
Chiruca

Salomon
Rossignol
Petzl

Trango
Columbia
Descente

que et garanteixen un bon material per a cada ocasió.

I a més, durant aquest mes, els socis de La Talaia us podeu beneficiar d'un 10% de descompte en els articles de muntanya.

FINQUES
Voramar

... des de 1982...

SOLUCIONS IMMOBILIÀRIES

Rambla de la Pau, 32
Tel. 93 810 03 35 - Fax 93 810 16 83
08800 Vilanova i la Geltrú (Barcelona)
finquesvoramar@terra.es
www.finquesvoramar.com

www.artiach.com

comfort

Crear e innovar son nuestros retos. Hacerlo proporcionando el confort indispensable en cualquier situación, toda una dedicación. Nuestra tradición de montaña nos obliga a estar en vanguardia de la técnica, siempre con el pasado bien presente. En Artiach, a punto de cumplir 75 años, nos sentimos cada día más jóvenes, cada día más cerca de ti.

Artiach
ESTABLISHED IN 1928

Artiach
ICE 40